

Izbaja vsak četrtak
o 4. uri popoldne.
Kopirski se ne vra-
tajo. Ne frankovana
tuma se ne spre-
majajo.

Cena lista znata
celo leto 4 krone,
pol leta 2 kroni.
za manjši premožne
celo leto 3 krone,
pol leta K 1.50.
Nemčijo je cena
5 K, za druge
stele izven Avstrije
K.

Kopirski sprejema
"Narodna Tiskarna"
Gorici, ulica Vet-
erini št. 9.

Naročnino in na-
znanila s prejema
upravnništvo, Gorica
Semeniška ulica št.
16. Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdievem te-
kališču nasproti me-
stnem vrtu, pri Vac-
lavu Baumgartl v
Korenjski ulici in na
Korenjskem bregu
(Riva Corno) št. 14.
po 8 vin.

Oglasi in poslanice
se računijo po petih
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., tri-
krat 10 v. Večkrat
po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

VOLITVE SO TU, ŽE BLIŽA SE MAREC, NA DELO TEDAJ, MLADENIČ IN STAREC!

Splošna kurija,

ponedeljek: dne 2. marca.

Dr. Anton Brečelj,
zdravnik v Gorici.

Dr. Franc Pavlefič,
odvetnik v Gorici.

Jožef Fon,
državni poslanec v Gorici.

2. marca

4. marca

6. marca

7. marca

Goriška okolica,

v sredo: dne 4. marca.

Ivan Berbuč,
dež. odbornik v Gorici.

Anton Klančič,
župan v Podgori.

Miha Zega,
posestnik v Kanalu.

Naj solnce sije ali ploha lije,
čez hribe sever ali jug naj brije,
leži naj ali pada sneg,
naj pot navzdol gre ali v breg,
veliko ali majhno delo
naj tebe bi domá skrbelo,
in blizo ali daleč bodi,
odkoder pot k volišču vodi —
Ti, dragi mož, odločno vstani,
ko dan volitve se naznani,
naj vreme, delo, te ne straši,
in dolga pot naj te ne plaši,
Ti vstani, pojdi na volišče,
po častno zmago na bojišče!

V veleposestvu,

v petek: dne 6. marca.

Anton Mozelič,
veleposestnik v Solkanu.

Anton Zucchiati,
veleposestnik v Medani.

Ignac Kovač,
župan v Ajdovščini.

V skupini trgov,

v soboto: dne 7. marca.

Leopold Jonko,
veleposestnik v Boveu.

Polminko glavarstvo,

v sredo: dne 4. marca.

Dr. Anton Gregorčič,
državni poslanec v Gorici.

Anton Kosmač,
župan v Cerknem.

Pred 200 leti in danes.

Bilo je spomladi leta 1713, ko je vse vrelo med goriškimi slovenskimi kmeti. Vlada je zadnja leta vsled dolgotrajne vojske s Francozi nakladala revni deželi vedno večje davke. Posebno pa je ljudstvo zadel davek na meso in vino — užitnina. Toda v začetku se je tudi še shajalo, dokler je tedanji deželni zbor sam pobiral te naklade. Može v deželni hiši so takrat tudi čutili težo davčnega bremena ter niso z vso strogošterjo iztirjevali davkov. Tako se je Tolmincem celo posrečilo, da njim samim ni bilo treba plačevati novih naklad na vino in meso.

Vsled milega postopanja deželnih denarjev se je čutila državna finančna oblast prikrajšano. Zato je dala užitnino v zakup bogatašu Jakobu Bandev-u. Tudi ta je začetkom postopal še dokaj pošteno, ko pa je začutil, da mu je državna finančna oblast postala naklonjena radi rednega plačevanja najemnine, je tudi on začel vedno bolj odirati ljudstvo. Vpeljal je novo mero in vago, da je tako lahko pobiral večje naklade. Izprosil si je za svoje denarje tudi oborožene pomoči, če je bilo treba koga zarubiti. Naposled se je spravil tudi na Tolmince in je tudi od njih začel tirjati užitnino. Tolminci so si pa raje pustili zarubiti in odvesti živino, kakor da bi plačali davek.

Leta 1712 je bila slaba letina na Goriškem. To je ljudstvo spravilo v obup. Surovost in ogorčenost zakupnikov je gnala kmeta v upor. Po celi Goriški se je slišal en klic: Proč z davki, proč z dacarji! Svoje stare pravice hočemo! Hočemo staro pravdo! To bomo plačevali, kar je zapisano v starih knjigah! 750 vaških načelnikov se je zvezalo v skupen odpor proti oderuhom v dosego „stare pravde“. 6000 Gorjanov je prodrlo v Gorico in osvobodilo svoje na gradu zaprte tovariše. Po Brdih in Krasu pa je ljudstvo pregnalo ohole grajščake.

Z oboroženo silo je po štirih mesecih vlada zatrla nevarni upor.

11 toliminskih kmetov — glavnih upornikov je leto potem na Travniku v Gorici s smrtjo zadostilo žaljeni državni oblasti. Padle so tako glave teh žrtev oderuškikh zakupnikov, — a ne zastoj. Država je zopet prepustila užitnino deželi in odpravila oderuške zakupnike.

Danes po 200 letih se ne borimo več za svoje pravice z upori, danes se borimo z volvnimi listki na voliščih, naši poslanci bijejo boj za ljudske pravice v deželni in državni zbornici, kri se ne pretaka več. Ni bilo treba smrti nedolžnih žrtev, da se je vnovič iz goriške dežele pognalo dobičkaželjne zakupnike užitnine, bilo je treba samo glasovanja v deželni zbornici. Ta dogodek ni razburil cele goriške dežele, mirno se je zvršilo vse. Danes se vpoštevajo ljudske koristi, koristi našega kmeta, a bodo se še bolj, čim bolj bo kmet združen. V organizaciji, v združenju, v velikih shodih je naša moč, je pogoj za prospah kmetskega stanu.

Enkrat je že ljudstvo pokazalo, da zna biti hvaležno onim, ki res delajo za njegovo korist, ne pa za žep nekaterih bogatašev, oderuhov, magnatov. Lani je bilo, ko so Gorjani, oni nekdanji glavni uporniki, pognali stranko liberalcev iz svojih gor in složno volili moža, ki si je pridobil veliko zaslug, da se je odpravil zakup užitnine — dr. Gregorčiča.

Letos bo zopet 2. marca vsa Goriška po koncu. Tudi ta dan bo pravi kmetski dan. Šlo bo za to, ali zmaga stranka, ki je delala za ljudstvo, za kmeta, ki dela in bo delala za združenje kmetskega stanu po naši deželi, ali pa stranka, ki smeši to, za kar so naši očetje preivali kri. Boj bo ta dan, enak onim bojem pred približno 200 leti. Takrat je Gorjan stal v prvih vrstah in ob njegovi strani se je za ljudske pravice zavzel tudi Bric, Vipavec in Kraševac. Takrat ni manjkal nihče. Z dežele pa so šli oderuški zakupniki!

Naš dan je 2. marec, goriški kmetje! Ta dan naj pride novica v svet, da so tisoči izbrali za svoje zastopnike može S. L. S.

Zopet velik uspeh poslanca Fona.

Marljivi posl. Fon je z vstrajno delavnostjo dosegel nov uspeh!

Poljedelski minister s pismom z dne 21. t. m. je naznanil poslancu

Fonu, da je zopet **precejšen znesek**, kakor vladna podpora, dovoljen za nabavo sena **poleg že dovoljenih 79.000 K.** Vendar pa visokost zneska ni bila označena.

Dne 26. t. m. je pa poljedelsko ministerstvo obvestilo poslanca **Fona**, da **znaša novi znesek vladne podpore 25.000 K.** Torej je poljedelski minister dovolil skupno **104.000 K** za nabavo sena.

Kaj pa ve Štrekelj o tej stvari? Ali bo »Soča« tudi ta uspeh poslanca Fona naprtila Lojzetu Štrekelju? Skoro gotovo!

Briski agrarci in kmeti trpin.

Briski in tudi drugi agrarci trobijo po shodih, ki jih prirerajo po Brdih, da je bil kmet do poslednjih dni suženj. Se le 1. 1848 da se je kmet osvobodil. To pa ravno za Brda ne velja.

V Brdih je še jako veliko gosposkih kmetov; posebno v Št. Ferjanu, Cerovem, Vipolžah, Fojani, Biljani, Šlovenecu, na Višnjeviku, v Šmartnem, Vedrijanu in drugod. Vsi ti gosposki kmetje morajo še vedno robotati svojim gospodarjem, odrajtovati desetino itd.

Najhujši agrarni kričači, nekdanji liberalci, imajo kot bogataši več svojih kmetov. In znano je, da se tem revežem najslabše godi pri svojih agrarnih gospodarjih, da ti najslabše s kmeti ravnaajo. Za kos suhe polente na dan morajo obdelovati gospodarjeve vinograde.

Pri gospodih — agrarcih ti ubogi ljudje ne uživajo nobene svobode.

Ob času volitev morajo voliti vsi na migljaj gospodov. Tako se je godilo ob zadnjih državnoborskih volitvah. In nič drugače se ne bo ob sedanjih deželnozbornskih. Gospoda kar komandira kmete k volitvam — ali pa jih čaka slovo.

Tako delajo nekdanji naprednjaki, ki so se pa kar čez noč prelevili v „agrarce“. Najhujši briski mogotci, ki imajo še več ali menj kmetov — sužnjev, so agrarci. Ti vpijejo sedaj po vseh Brdih: kmet osvobodi se. Enajsta ura je že, da se vzdigneš in postaneš sam svoj! itd.

Namesto da bi najpred pomedli pred svojim pragom, in svoje kmete osvobodili, pometajo drugod, in mečejo kmetom pesek v oči, da je hočejo osvoboditi in pomagati do boljšega gmotnega stanja.

To nam storite, briski agrarni mogotci. Osvobodite pred vsem svoje okolišce, in svoje kmete-sužnje, robstva in tedaj pridite in pomagajte drugim vže svobodnim kmetom z vašim agrarnim programom. Dokler pa tega ne storite, vedite da vam čisto nič ne verjamemo, in da se vam ne vsedemo na lim.

Vse vaše regljanje je le hinavska častihlepnost in nič drugega.

Takšni so briski agrarci, ki še v 20. stoletju trpijo sužnjskega kmeta na svojem domu, pa hočejo kmeta osrečiti. Lažnjiva in zvita kača so.

Briski kmet, predno stopiš na volišče oglej si dobro te tvoje prijatelje! Voli može, katerim je res mar za tvoj blagor, nikar pa onih, ki vpijejo po vseh Brdih, da je že enajsta ura, da se osvobodiš in pomagaš sam sebi, pa sami na svojem domu imajo kmete sužnje. — Odpri vendar enkrat svoje oči!

Agrarno-liberalni volilni oklic.

Ta oklic ne pové nič pozitivnega o tem, kaj so agrarno-liberalni veljaki že napravili za slovensko domovino, niti kakšni cilji jih vodijo za bodočnost. Nič o tem! Edino, kar vedo, so izbruhi sovražstva proti Slov. Ljudski Stranki. Ta je izdajalska, nezmožna, lena, zlobna!

„Slov. Ljudska Stranka“ ni imela oblasti v rokah skoraj 18 let, kakor pravijo agrarci. Ne! Imeli so jo Lahi. Dosegli pa so naši poslanci v narodnem in gospodarskem oziru, kar so mogli v danih razmerah. Če družega ne, je tu **užitnina**. Dosegli bi bili več,

ako bi bila naša delegacija edina ostala. A liberalni Tuma je kršil edinost v odločilnem trenutku abstinence. Liberalci so kri-vi neuspeha abstinence naših deželnih poslancev, ki so hoteli na ta način prboriti **deželni šolski nalog** in pa Slovincem **ugodniši ključ za razdelitev deželni podpor**. In zdaj hočejo agrarci še več razdora zanesti med slovenske deželne poslance. Tako torej, s pospeševanjem razdora med slovensko delegacijo hočejo agrarci uvesti boljše razmere v deželno zbornico!

Ali pozitivnih ciljev svojega dela ne vedo prav nič navesti? Pač! — V zadnjem kotičku „Našega Glasa“ od 25. t. m. odgovarjajo na očitjanje „Prim. Lista“, češ, da so brez načel in ciljev. In kaj odgovarjajo? „Kmet se mora najprej združiti, potem je mogoče nam uspešno delati.“ Kje ste kaj storili agrarci za združenje kmeta? Slov. Lj. Str. družji kmete v Kmečke zveze. Agrarci ne delajo družega, kakor da hujskajo proti temu, kar Slov. Ljudska Stranka dela. A najlepše je, kar obečajo agrarci glede za družnega dela. Naša stranka da ni nič storila kot le ustanavljala posojilnice, ki so kmetu baje v škodo. Agrarci šele bodo snovali zadruge, ki bodo kmeta razdolžile. Krasno! Le pogledj: svoje vrste, agrarci! Ali niso stopili v vaše vrste vsi liberalni oderuhi? Ali niso zdaj pri vas oni krčmarji in liberalni trgovci, ki so na vse kriplje ovirali zadružno delo Slov. Ljudske Stranke? Le pogledjte svoje vrste po Biljah, Št. Petru, Renčah? Ali niso med vami oderuhi in potomci oderuhov? To je slika goriškega agrarstva! Po tej sliki sodite volivci tudi besede njihovega programa.

S. K. S. Z.

Dve predstavi

„Slov. krščansko-socialne zveze“ v Gorici 7. in 8. marca.

BEN HUR.

Roman iz časa Kristusovega.

Eno najlepših povestij zadnjega časa, „Ben Hur“, bo „Slov. krščansko-socialna zveza“ predstavljala v slikah dne 7. marca ob 8 zvečer in 8. marca ob 6 in pol zvečer v veliki dvorani hotela „Central“.

Roman „Ben Hur“ je znamenito delo, katero je v angleškem jeziku spisal Amerikanec Wallace, in je bilo kmalu prevedeno v jezike vseh omikanih narodov. Samo v nemškem jeziku je „Ben Hur“ izšel v več kakor 100 izdajah; tudi Slovenci imamo en prevod te prekrasne povesti.

Vsebino cele povesti, ki se godi za časa Kristusovega in v kateri nastopijo razne znane svetopisemske osebe, bo na podlagi slik pripovedoval Ciril Metod Vuga.

Kdor želi slišati in videti v slikah uprizorjeno to prelepo in ganljivo povest, naj ne zamudi priti 7. in 8. marca zvečer v hotel „Central“.

Za člane „Slov. kršč. soc. zveze“, ki se izkazujejo z društvno knjižico, znaša vstopnina 20 vin., za nečlane 50 vin.

Novice.

Vsem somišljenikom.

Prosimo vse svoje somišljenike, naj nam **nemudoma, takoj** po končani volitvi sporoče izid natančno v številkah.

Na delo!

Pozor! — Pazite, da Vam kdo ne vzame izkaznice iz rok! Liberalcu ne zaupajte!

Pozor na izkaznice! — Opozorjamo somišljenike-volivce kmečkih občin, da dobe po dve glasovnici in po dve izkaznici. Ena izkaznica velja za splošno, ena za kmečko skupino. Ker je iz izkaznic dostikrat težko razviden datum, za kdaj velja izkaznica, store volivci najboljše, ako obe izkaznici vzamejo seboj na volišče. Na ta način imajo obe pri roki in ena bo gotovo prava.

Zato pozor na izkaznice!

Na vse laži nasprotnikov, ki ji trosijo sedaj ob volitvah, ne moremo odgovorjati. Naši somišljeniki naj preberoj današnji članek „Pomožna akcija za Primorsko“, pa bodo videli, kdo dela. Dr. Gregorčičev Fonov govor sta bila tako temeljita, da ju hvalijo celo laški listi. Naštevata potrebe cele dežele in tudi Krasa, čegar poslanec je rajši agitiral po Krasu, za se

Slovenski liberalci v zvezi z laškimi iredentovci. — Po mestu se govori, da so naši slovenski liberalci sklenili zvezo z laškimi iredentariji. Slovenski liberalci naj bi volili laške iredentovce v splošni skupini ter v skupini mestnih trgov; laški iredentariji pa bi oddali v **veleposestvu** svoje glasove za **slovenske liberalne agrarne kandidate**.

Podobno poročila tudi laško kršč. socialno glasilo „L'Eco del Litorale“.

Nevemo, kaj je na tem resnice, golovo pa ta govorica ni nastala brez vzroka in morda se kmalu pokaže, da so se ravno tisti zvezali z laškimi iredentariji, ki so toliko lagali o zvezi naše stranke z Lahi, namreč naši liberalci in agrarci.

Vse posestnike in somišljenike posebno pa v kanalskem okraju, opozorjamo na članek „Cestena Kanalskem“; njegova razvidila čitatelji delovanje cestnega odbora Kanalskega, ki je lahko rečemo, brez pmera v naši domovini. Nele, da je c. odb. v min. 6-letni dobi pridobil okraju cesto Ročim Kambreško za okroglih 40.000 K; cesti iz Brd na Kambreško in ob Idriji za 440.000 K in cesto po Banjski planoti za 380.000 K, napravlja sedaj prošnjo v dosego podpor na nove ceste v znesku nad 1 milijon K. In vse to je delo načelnika cestnega odbora kandidata „Slovenske Ljudske Stranke“ g. M. Zega.

Volitve na Krasu. — Na Krasu je bila od nekdanj navada, da pri volitvah v deželni zbor v kmečkih občinah postavil enega kandidata komenske enega pa sezanski okraj. Komenci se niso vmešavali v sezanske zadeve, in Sezanci ne v komenske. — Nekaj sličnega se opažuje tudi letos. Neodvisni kmetje v komenskem okraju so si postavili za kandidata **Antona Abrama**, poselnika v Tupelčah. Ako bodo kmetje iz obeh okrajev složno nastopali in drug družega podpirali, ni dvoma, da tudi zmagajo. — Kraševci, na vas ležeče, da pokažete svetlo, da niste ša tobarke, ampak samostojni, neodvisni kmetje, ki si znajo sami postaviti kandidate pri volitvah in ne potrebujejo goriških in tržaških usiljencev. Neodvisni Kraševci, složno na noge, zmaga je naša!

Agrarni učitelj kmete nategnil Iz Mirna nam pišejo: Ko so se na va bilo deželnega odbora oglašali naši kmetje pri našem županstvu za seno — zavrčal jih je naš sloviti Urbančič: „Sena ne vdobite, to vam je kupil vaš Fon!“ Vsled tega so vsi odpovedali naročen seno. — Sedaj pa debelo gledajo, k vidije, koliko sena vdobe druge občine, ki bodo tudi deležne podpore, ki jo je izposloval naš Fon, a Mirenci vdobe le fige, katere je izposloval Urbančič.

Frankovo pastirsko pismo. — Franko pošilja po deželi okoli listič, kjer priporoča volivcem splošne kurije sebe in pa dva člana izvrševalnega odbora liberalne stranke za kandidata. Vrh tega se še pridruša, da ni proti veri ter obeta, da hoče v deželni hiši „doseči izpremembo v korist našega naroda, v prvi vrsti kmečkega stanu“.

Gospod Franko! Zgolj zato, ker niste proti veri, kaj ne, ste se zavezali s tisto stranko v deželi, ki ima v svojem izrečnem programu svobodno šolo? Iz ljubezni do katoliške vere pomagajte v deželni zbor samim prvakom goriške liberalne stranke, ki je po svojih glasilih v dolgovernih člankih povečevala razporoko. In veljke ljubezni do vere pomagajte v deželni zbor samim izvrševalnim odbornikom goriške liberalne stranke, ki svojo ostudno pisavo maže vse verske ustanove in zlasti duhovščino, ki je poklicana braniteljica od vas toli ljubljene vere! Iz ljubezni do gospodarske blaginje Slovencev podpirate tiste razdorne liberalne elemente, ki so dozdaj zavirali vsako večje gospodarsko podjetje v slovensko korist! Kdo je razdril edinoat

pri „Ljudski Posojilnici“? Kdo je kršil edinstvo naših poslancev, ko so pred blizu desetletjem z odsotnostjo (abstencijo) hoteli prisiliti laške tovariše h gospodarskim koncesijam? Ali ni bil I. b e r a l e c T u m a? Kdo je metal našim poslancem polena pod noge, ko so se trudili iztrgati pobiranje užitnine iz rok privatnim izkoriščevalcem? „Soča“ in liberalni voditelji so tedaj zmerjali naše poslance s sleparji! Uspeh je pokazal, na kateri strani so sleparji! G. Franko, kje je Vaša vest, da v očigled tem resnicam stopate pred javnost s takim pismom, kakor je tisto Vaše na volivce? — Saj nista še potekla dva meseca, kar ste nasproti našemu vodstvu izjavljali, da je nemogoče skupno iti z liberalci, ker Vas ločijo od njih načela. In danes ste v eni vrsti z njimi. In iz njih vrst pošiljate strelce laži na vrste stranke, h kateri ste se pred kratkim šteli. Kje je vest, g. doktor?! Saj toliko razsodnosti pač imate, da znate prav presoditi vso hinavsko breznačajnost svojega početja!

Ivan Savnik župan biljenski bitorej rad zasedel poslanski stolec. — Ker je napredna stranka povsod falirala — faliral je tudi naš Savnik in iz zapupnika narodno-napredne stranke postal je sedaj agrarec. — Dasi nočejo imeti agrarci sedaj nobenega sorodstva z naprednjaki, veže jih vendar naklonjenost do liberalcev in ker ne morajo sami vdobiti svojih kandidatov, spomnijo se sedaj onih, ki so bili v cvetoči dobi njihovi najboljši pristaši, in med te dobre prijatelje prištevamo tudi Savnika. — Ni še dolgo časa, ko se je povsod v goriški okolici govorilo, da je Savnik največji nasprotnik gospodarski organizaciji kmečkega in delavskega ljudstva, kajti ako bi bilo kaj ljubezni do kmeta v njem, ne bi bil vedno nasprotnik posojilnici in Ljudski opekarni v Biljah. Gospod Savnik, kje je bila Vaša agrarna duša takrat, ko je bilvi biljenski kurat Rojce sprejel boj proti biljensku odedruštvu? Ko se je vboje kmete in delavce žulilo z 8—12% obrestmi, kje je bilo Vaše agrarno srce, kje Vaša agrarna vest? — Ali niste sami sodelovali pri oderuških menicah?? Mesto da bi bili dali gorečemu dušnemu pastirju svojo roko v pomoč — metali ste kamnje na njega; in ko ste vse storili proti kmečki in delavski organizaciji, ko ste izigrali vse karte proti gospodarski samostojnosti svojih rojakov v Biljah, spoznali ste, da po tem potu ne pridete dalje — zato pa ste sedaj agrarec. Toda kak agrarec ste, vedo prav dobro Biljenci sami, ki Vas kot župana komaj trpé ter Vam tudi sedaj pri deželnozborskih volitvah ne oddajo svojega glasu. — Vi ste še vedno najožji pristaš dr. Tume, Gabrščka, „Slovenskega Naroda“, „Sočee“, — in naj se Vas slika kot največjši dobrotnik in prosvitljeno dušo — ostanete in ste nam vedno stari, nespokorni, zarjaveli liberalci, nasprotniki ljudstva in delavstva.

Savnik je nasprotnik Biljencev. Pri zadnji volitvi v okrajni cestni odbor združili so se Biljenci in Sovodenjci, da bi volili v cestni odbor može, ki bi sprejeli med okrajno skladovne ceste cesto s Sovodnjami in Biljami ter rubijski most. — Ko je prosil Savnika g. Klančič, naj se pridruži naši stranki, zavrnil ga je: „Z Vami pa ne grem.“ Te besede so si zapomnili vsi biljenski podžupani, ki so rajše Savnika pustili na cedilu in volili može, ki bodo delali za označeno cesto.

Kmetje kvišku! — Brzovjav nam javlja o popolni sijajni zmagi krščanskih kmetov nad liberalno in gospodarsko stranko na Kranjskem, poročilo prihaja iz Tirolske, da so pri volitvah v dež. zbor na celi črti zmagali krščanski socialci napram liberalcem. Niti en liberalci ni izvoljen ne tu, ne tam.

To nas mora navdajati z veseljem upom in pogumom, da tudi mi gremo odločno v veseli boj in porazimo naše očitne in zahrbitne sovražnike!

Po celi slovenski domovini zmagujejo krščanski kmetje: na Kranjskem, Stajerskem in Koroškem! Ali naj edino mi Goričani zaostanemo? Ne! V združitvi je moč! Združimo se z drugimi slovenskimi kmeti po drugih deželah v eno četo, da bomo vsi eno! Zato pa je treba, da vržemo raz se one ljudi, ki skušajo pod kmečko krinko razdrojiti slovenskega krščanskega kmeta! Toda to ne bo šlo! Če stori vsak svojo dolžnost, bodo nasprotniki poraženi in goriški kmet se bo pridružil kmečkim

vrstam po ostali Sloveniji. Da se to zgodi vsi pošteni krščanski može, kvišku!

Sijajna zmaga „Slovenske Ljudske Ljudske Stranke“ na Kranjskem. — Ljubljana, 22. febr. Pri včerajšnji volitvi za krajski deželni zbor iz kmečkih občin je „Slovenska Ljudska Stranka“ sijajno zmagala z vsemi 16 kandidati, ki so dobili skupno 17.446 glasov. Nasprotniki S. L. S. so skupno dobili samo 3244 glasov. S. L. S. ima večine nad nasprotniki 14.202 glasova.

Opozorjamo glavna županstva, da ima „Narodna Tiskarna“ v svoji zalogi potrebne tiskovine, katere bodo rabila županstva pri volitvah za deželni zbor.

Koliko dobička ima pošta od pozabljenih ljudi. Naječ dobička dajejo pošti pozabljeni in raztreseni ljudje, ki ne napišejo na svoje pošiljke pravih ali dovolj natančnih naslovov ali pa sploh pozabijo napisati naslov. Leta 1906—07 je preostalo svetovni pošti 29 in tri četrt milijonov takih pisem in drugih poštnih pošiljk. — Po doletenem času namreč zapade pošti vse to, kar ni mogoče dostavljati ne odpošiljatelju, ne tistemu, ki mu je pošiljatev namenjena. Zapadlih 20 in tri četrt mil. poš. komadov je obsegalo razna plačilna sredstva, namreč bankovce v vrednosti 330 tisoč kron, nadalje čeke, menice in znamke za 13 in pol milijonov mark, skupno torej skoraj 14 milijonov mark. Čudno je, da število pozabljenih in raztresenih ljudi narašča z vsakim letom. Seveda je treba vedeti, da je imela svetovna pošta v upraveem letu 1906—07 v prometu 4800 milijonov poštnih komadov, med temi je bilo 2800 milijonov pisem, 112 milijonov tiskovin, 830 milijonov dopisnic in razglednic itd. Iz tega je tudi razvidno, kak velikanski pomen imadanes posebno za trgovino in promet.

Družba sv. Mohorja bo štela letos nekaj več udov, če smemo soditi po doslej vposlanih polah; živahnješe zanimanje se kaže tudi v tem, da naročuje ogromna večina vezan molitvenik. Glede števila udov so nekatere župnije sijajno napredovale; v absolutnem oziru najbolj naslednje: Miren za 72 udov; Čepovan za 69; Št. Janž pri Trebnjem za 62; Št. Jurij pri južni železnici za 67; Pišce za 65; Banjaloka za 60; Velike Lašče za 54; Kranj za 49; Ribnica za 46; Št. Vid pri Ljubljani za 39; Sevnica za 37; Dragatuš za 34; Lokavec za 31; Središče za 31; Podmelec za 30; Horjul za 29; Bukovo za 26; Knežak in Marijino Celje za 25; Zelimje za 23; Sv. Križ. Kalobje za 22; Sromlje za 23; Ribenberg, Luče, Fara pri Kostelju in Prvačina za 21; Cirkovice in Kočevska Reka za 20 itd. Relativni napredek se kaže v nastopnih odstotkih: Marijino Celje je napredovalo za 221 odst.; Banjaloka za 168 odst.; Orehek za 134 odst. Št. Janž pri Trebnjem za 124 odst.; Avber za 114 odst.; Bukovo za 104 odst.; Kobiličglava za 86 odst.; Dragatuš in Lokavec za 74 odst.; Tarjak za 73 odst.; Čepovan za 69 odst.; Javor za 55 odst.; Čadež ob Savi za 54 odst.; Miren za 53 odst.; Zgornja Ponikva za 52 odst.; Žusem za 49 odst.; Kalobje za 44 odst.; Lipa za 43 odst.; Pišce za 35 odst. Trbonje za 33 odst.; Levpa in Sromlje za 31 odst.; Devin in Pliskavica za 30 odst.; Nova Štifta za 29 odst.; Št. Vid nad Valdekom, Št. Jurij ob j. žel. za 24 odst., in mnogv župnij po 25 in manj odstotkov. Zanimivo je bilo povedati, iz katerih župnij je največ odstotkov župljanov med Mohorjani. Morebiti se tega dela loti letos kak statistik; tukaj hočemo le omeniti par župnij, ki smo nanje nalezeli slučajno in ki so gotovo med prvimi, če ne, celo prve: V župniji Javor je nad 68 odst. vseh hiš med Mohorjani, v Solčavi 22 odst. vseh župljanov, v Vogrčah na Koroškem vsaka 4/7 duša!

Imenovanje. — Dr. Franc Vodopivec, konceptni praktikant pri okr. glavarstvu v Tolminu, je imenovan za namestništvenga konceptista.

Razpisano je na goriški gimnaziji na novo sistemizirano mesto profesorja za nemščino kot glavni in klasične jezike kot stranski predmet.

S češkimi agrarci se postavlja „Naš Glas“. Kaj je resnica? Resnica je, da je liberalizem prišel na Češkem ob kredit, kakor je prišel pri nas. — Zato so si češki liberalci odeli agrarni plašč, a v svojem jedru so ostali, kar so bili. Češki agrarci so gospodarska stranka z liberalnim kulturnim programom. In nas

le veseli, da so vsaj tukaj naši agrarci toliko odkritosrčni, da se stavijo v isto vrsto s češkimi liberalnimi bratci. Kajti sicer se hočejo ponašati z nekakšnim krščanskim programom.

A kdo je v resnici napredoval na Češkem, če tudi ni še zmagal? Ne liberalci, naj si bodo meščanski ali agrarni — ampak napredovala je katoliško-narodna stranka, ki je pred 6 leti dobila 600 (šeststo), letos pa nad 15000 (petnajsttisoč) glasov. Ne bo dolgo, ko bo katoliška zmaga tudi na Češkem pometla z liberalci, pa naj si bodo v buržuazijsko-mladočeški ali agrarni obleki.

Ubogi izseljenci. — Dne 19. t. m. sta priplula v Trst parnika „Laura“ in „Gerty“ od „Austro-Amerikane“ z 2073 izseljenci, ki v Ameriki niso mogli dobiti dela in so se vrnili. Večinoma so Hrvati, Ogri, Srbi in Čehi. Dva sta mej potoma na krovu umrla, trije so bolni, med 35/54 in 3/10 v sredozemskem morju se je rodil otrok. Mati Čehinja Terezija Priml in otrok sta zdrava. Za izseljence je bilo na južnem kolodvoru treba prirediti dva posebna vlaka.

Velika nesreča na železnici se je zgodila v ponedeljek na pirnski železnici. Poštni vlak 515, ki je vozil od Linca, je padel po strmini kakih 30 m globoko. Vsled mokrote se je udrla zemlja, kar je povzročilo nesrečo. Kurjač in strojevodja sta mrtva. 5 oseb je nevarno, 15 pa lahko ranjenih.

Pod vlak je prišel v noči od nedelje na ponedeljek ob 1h ponoči vojak Drušar od 29. lovškega bataljona, ki pa je bil prideljen tuk. voj. v bolnišnici. Domov grede je v pijanosti zašel v tunel pod Kostanjevico, kjer ga je povozil vlak. Hudo je ranjen na glavi in eno nogo mu je odtrgalo.

Preosnova pouka za enoletno prostovoljstvo. — Vojaška oprava bo peč za enoletne prostovoljce preosnovala. Zmanjšala se bo teorija in polagala večja važnost na praktično izurbo. Že med osemteždensko rekrutno izvežbo se bodo nekateri teoretiški predmeti poučevali. S tem in z zmanjšanjem teoretične učne vsebine v drugi izurbeni dobi se bo doseglo, da se bo poučevanje lahko zaključilo sredi marca. Nato se bodo prostovoljci 4 do 6 tednov v posebnih oddelkih na posebnih vežbališčih vadili. Šele nato bodo prideljeni svojim stotnijam. Izjema v tem oziru bo le pri konjenici, kjer odidejo prostovoljci po drugi učni dobi takoj k eskadronom.

116 ladij se potopilo v enem mesecu. — Koliko ladij se potopi v morju, kaže sledeča statistika, ki se naša na mesec september preš. leta. Vsled viharjev, ki so divjali v tem mesecu, se je potopilo 116 ladij in sicer: 82 j. ernic s 34312 in 34 parnikov z 48.262 tonami. Razven tega našteva statistika še 636 slučajev, v katerih so ladje zadele ena ob drugo ali pa prišle na plitvo morje. Ogenj je poškodoval 217 jadernic in 419 parnikov.

Mestne novice.

m Strah pred zakonskim jarmom. Pred tremi leti je delal 26 letni Josip Čopres iz Vipolž v Podgorski papirnici, kjer ga je zaročil v lepo Podgorsko in sklenil, napraviti iz nje svojo boljšo polovico. Za poroko je bilo vse pripravljeno, le pohištvo je bilo še pri mizarju v Solkanu. Da pa bo vse lepo pripravljeno in v redu, je poslal ponje. V tem času se je pa premislil, da je še premlad in bi bilo škoda nadevati si tako zgodaj zakonski jarem. Pobrisal je v Trst, kjer je dobil delo kakor težak v neki zalogi. Ta pust pa si je poiskal novo nevesto v domači vasi. Zopet so vse pripravili za ženitovanje, spekli so kruh, zavili vratove kokošim in drugim živalim, potrebnim za dobro pojedino. Nevesta je šla bivši četrtak s pohištvom v Trst in pripravila stanovanje. Ali žalostna majka! Prišedši domov je že dobila brzovjavko zaročenca, v kateri nizanjanja, da ni potreba na njega čakati, ker se je zopet premislil in odložil ženitev.

Iz goriške okolice.

g Iz Vrtojbe. — Pri nas se mnogo govori o „Našem Glasu“, posebno pa še o njegovem glavnem sotrudniku Iv. Mermolju.

Čudimo se, kako je postal naš bivši vaški redar čez noč učen in imeniten. Kakor čitamo v navedenem listu, daja sedaj celo poduk deželnemu odboru in zboru, kako naj bi se deželni šoli preosnovali, da bi bili kmetu v korist. Seveda, ne vemo, kaj je na teh nasvetih našega policaja dobrega in pravega, vendar naj omenimo nekaj o deželni trtnici.

Tukaj v Vrtojbi nas je več kmetov ki smo kupili v tej dobi, od jeseni sem na tisoče cepjenk in bilf v deželni trtnici in smo z njimi zelo zadovoljni. A cena je res visoka, plačati moramo cepjenke od 12 do 14 K in bilfe po 2 K 100.

Radi bi jih imeli bolj po ceni, pa ker smo videli, da je plačal in kupil tudi agrarec g. župan Savnig iz Bilj letos okolu 2000 cepjenk v deželni trtnici, smo si mislili, da jih sploh drugod ne dobimo bolj po ceni.

Ker pa pravi tudi I. Mermolja, da bi jih deželni odbor moral dajati po 4—5 K 100, prosimo deželne poslance, naj bi uplivali na deželni odbor, da za naprej deželne doklade, namenjene v to svrhu, gospod Mermolji in dr. Franku z obvezo, da uredita ona dva trtnico, iz katere bomo dobivali 100 cepjenk po 4—5 kron.

Op. uredništva. Kar objavljajo drugi gospodje v „N. G.“ pod imenom Ivana Mermolja, je grd političen švindl, s katerim hočejo dotičniki slepiti volilce ob času volitev.

g V Št. Petru se je vrnil dne 25. t. m. shod agrarcev, katerega sta sklicala Mermolja in Zavrnik, stara liberalca. Navzočih je bilo približno 80 oseb, med temi 40 volivcev, polovica naših, ostali so bili otroci in ženske. Predsednikom shoda je bil g. Mervic, kateri se je spremenil v agrarca, kakor se je sam izjavil.

Mermolja je govoril o zadrugah, posojilnicah in zvezah. Rekel je, da S. L. S. ustanovlja posojilnice ter s tem kmeta zadoljuje in ga rabi v svoje namene. Omenil je tudi da dolžuje pri posojilnici v Št. Petru in neki v Gorici, pa da se nič ne boji. Mermolja, povej in vprašaj vse dolžnike liberalne, agrarne in klerikalne, ki so dolžni naši posojilnici, ali smo katerega terorizirali, da mora biti z nami?

Vzemi g. Mermolja v roke Tvoj „Glas“ št. 9. t. l. in beri svoje pismo „Krečmar in šlacunar med našim ljudstvom“. Vedi da smo mi vže pred deset leti ustanovili rajfajzenovko, ko nisi bil še nasprotnik svojega sosedu Marža. Ustanovili smo „Kmetijsko društvo“ v korist kmeta. Tvoji sedanjí pristaši pa so bili kateri so ovirali pri delu, da ni bilo mogoče započeteгаа nadaljevati. Vsled hujkanja in napadanja po „Soči“ in „St. Nar.“ in vsled ovadeb na oblast nismo mogli naprej. Vprašaj vašega voditelja, dr. Frankota, kateri je bil takrat naš zagovornik, če ni tako? Ali niso bili to liberalci in krečmarji, kateri so se vsled umirajoče liberalne stranke prilepili sedaj v agrarce? Ljudstvo spozna svoje dobrotnike, kateri se žrtvujejo za nje, zato jim tudi zaupa, pa s tem ni še rečeno, da oni ljudstvo izrabljajo v svoje nemene.

Priznal je Mermolja, da so naši poslanci pridobili na užitnini en milijon K, drugega pa da niso nič naredili za kmeta.

Nato ga vpraša nekdo kaj pa da je ona, Mermolja, napravil dozdaž za kmeta? To je g. predsednik razjezilo ter je vzel istemu besedo. Mermolja je na to junaško molčal.

g V Št. Ferjanu sta na agrarno-liberalni strani en oče in sin, ki se trdno držita županove suknje. Mlajši se je nekoč izrazil o duhovnikih, češ, da so „sakramenski lažnjivci“. Menimo, da se to ne spodobi za nikogar, posebno ne, če živi deloma tudi od cerkve; pa naj si bo to tudi „agrarec“.

g Iz Solkana. — Ošita se g. drž. posl. Fonu, da je on kriv, da se železniški „arsenali“ ne bodo zidali na solkauskogoriških tleh, kakor je bilo to sprva določeno ampak v Ljubljani. Smešno to očitanje! Sicer se pa Solkanci, kakor se zdi, nad dejstvom, da se je tisti načrt spremenil, nikakor toliko ne zgražajo, kakor si morda „Soča“ domišlja. Res je sicer, da bi prineslo zidanje tistih „arzenalov“ za nekaj let mnogo zasluzka; toda tudi to je res, da bi s tistimi „arsenali“ prišlo tudi mnogo nemških družin na solkanske zemlje in sploh mnogo ljudij drugih narodnosti. Z njimi bi prišle tuje šole, bi prišel tuj vpliv itd. Dalje bi s pomnožitvijo vsega prebivalstva prišla tudi draginja pri stanovanjih, pri hrani

itd.; če bi vse to bila sreča za Solkan, to ve najbolje oni, ki ve, kako so se v zadnjih letih razmere v vasi spremenile. Marsikateri je prišel že do spoznanja, da je bilo pred železnico bolje, da o socialistih, katerih „Soča“ gotovo ne bo imenovala kako posebno pridobitev niti ne govorim. Naj „Soča“ ve, da znajo Soljanci stvari za domačo vas bolj trezno in hladno presojati, kakor si pa ona misli. —

Iz ajdovskega okraja.

a V mestni in trški skupini ki voli 6. marca, volita Sv. Križ in Ajdovščina. Sv. Križ ima 126 volivcev, Ajdovščina 95.

a V Črničah je priredil preteklo nedeljo tamošnji pevski in tamburaški zbor prav lepo veselico. Petje in tamburanje je bilo krasno. Pa tudi obe igri sta dosegli lep uspeh. Nastopil je tudi moški zbor iz Kronberga z dvema krasnima skladbama. Posebno lepo in navdušeno se je glasila pesem: „Slovenec i Hrvat“, — a tudi nežna pesem: „Pozdrav iz tujine“ je lepo uspela. Z veseljem smo poslušali krasne glasove kronberških pevcev. Nastopil je tudi mešani pevski zbor iz Dornberga, ki je izvajal dve pesmi v občo zadovoljnost. Črniški pevci, pevkam in tamburam pa kliče: Le pogumno naprej!

a V Črničah so v pondeljek zandarji zvezanega gnali v ječo Sobotnikovega 21 letnega fanta, ker je po vasi kokoši kradel in v družbi z drugimi pohajači se z njimi gostil. Že prej so tri druge zaprli, pa jim niso mogli dokazati tatvine. Zoper tega pa so pričale mrtve kokoši, katere je sam nesel pred orožnike.

a Zavarovalnica za govejo živino v Kamnjah je imela v nedeljo popoldne redni občni zbor. Dohodkov je bilo 1. 1907 Kr. 1495,66 h, stroškov Kr. 1472,62 h, premoženja je koncem 1. 1907 Kr. 2800,76 h. Zavarovanih je bilo 491 goved, v vrednosti Kr. 113,470.—, udov je 226. Izvoljen je zopet stari odbor. Predsednik je Vinko Vodopivec, tajnik Janko Vodopivec, denarničar Jožef Kosec.

Iz kanalskega okraja.

kl Dne 6. marca bo volitev v trgih. Za to skupino je v Kanalu 27 volivcev, v okolici pa 87.

kl „Vam pljunem v obraz!“ — (Iz Kanala). — V javni starešinstveni seji z dne 21. t. m. je naš slavi župan in proglašeni kandidat za splošno volivno skupino agrarne stranke gosp. Anton Križnič, zaklical občinskemu starešinu M. ... „Vam pljunem v obraz!“ Dragi volivci! Ako hočete, da Vas doleti ta čast, da vam bo, ne kot župan temveč kot deželni poslanec, pljuval v obraz, ne ostanite doma na dan volitev v splošno skupino, temveč prihitite vsi brez izjeme na volišče, ter mu oddajte glas. —

kl Iz Ajbe nam piše somišljenik: Ni mogoče molčati na hudobije in zvižaje liberalcev. Težko smo čakali vabil na shod zaupnikov „Slovenske Ljudske Stranke“, za 6. t. m. A dva naša zaupnika sta jih prejela ravno isti dan ob pozni uri izrok nevednih otrok brez zavitka. Na drugi, prazni strani pa je bilo zapisano: „Zbor norcev“, dobro, če smo od strani liberalcev „norci“, naj nikar potem ne pričakujejo, da bomo volili z njimi. Kaj ne? Na dan volitve bomo morali Franceta prašati, koga smemo voliti, sicer bomo še bolj neumni? Vam že pokažemo liberalčki!

Iz tolminskega okraja.

t V Tolminu je za skupino trgov 184 volivcev.

t Sv. Lucijski g. župan Peter Pavel Leban kot kandidat narodno-napredne-liberalne stranke prosi po svojem tajniku pri volivcih za glasove. Svoje somišljenike opozarjamo, da naj ne sede nikdo na ta liberalni lim, in jih pozivljamo, da vsi volijo in agitirajo za kandidate S. L. S.

t Izobraževalno društvo „Soča“ pri Sv. Luciji priredi v nedeljo 1. marca ob 3h popoldne pri „Munih-u“ veselico. Ker je to zadnja pustna prireditev, naj

se je oni, ki se hočejo od srca nasmejati in zabavati se, gotovo udeleže. Vstop prost.

t Podbrdo. — Tu se godijo reči, ki so vredne, da se jih natisne v list. Pred kratkim je prišel semkaj neki berač, ki je rad pil, če mu ga je kedo dal. Šel je v krčmo Jurija Muniha, kjer so mu gosti dajali pijačo, da se je popolnoma opijani.

Pa kaj se zgodi na jo? Vlekli so ga ven na hodnik, slekli in ga tamkej pustili lahko ogrnjenega celo noč na mrazu, da je slednjič zmrazil in umrl neprevidu s zakramenti v pijanosti.

Ali ni to prav živalsko ravnanje s človekom, ki je, če tudi revež, vendar človek iz duše in telesa? Na vesti ga imajo tisti, ki so ga opili in še bolj tisti, ki ga je pustil zunaj mraza, kakor kakšnega psa. Ali Vas nič ne peče vest?

Na znhtevo g. podžupana je gosp. c. kr. orožniški vodja začel preiskavo.

Iz kobariškega okraja.

kd Volivcev v skupini trgov je v celi občini Kobarid 92.

kd Kot kandidat „Katoliškega političnega in gospodarskega društva“ je nastopil naš bivši poslanec Lapanja. „Soča“ meni, da bo to voda na njen mlin, pa se moti. Pristaši g. Lapanja gredo na vsej črti v boj za druge kandidate „Slovenske Ljudske Stranke“, posebno v splošni skupini.

Kobaridci ne marajo ne Gabrščekovega, ne Frankovega liberalizma!

kd Okrajna posojilnica v Kobaridu vabi k rednemu letnemu obnemu zboru, kateri bo dne 5. marca t. l. ob 2. popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red po § 37. društvenih pravil in čitanje zapisnika o izvršeni reviziji v l. 1907. Načelstvo.

Iz cerkljanskega okraja.

Demokratski shodi v Otaležu.

Pa smo le videli soc. demokratskega kandidata med nami; a žal, da smo ga le videli, slišali nismo od njega niti jedne besede. Mirno, kakor sramežljiva nevesta, je prišel za „gospodom“ Kristanom, mirno in zroč v tla je poslušal „gospodov“ govor in ravno tako mirno je zopet zapustil Otalež. Pametno od njega; mož je namreč sprevidel, da ga „gospod“ le „vleče“, in najbrže je bilo to uzrok, da je opustil svoj prvotni namen, predstaviti se tudi v Cerknem. Shodu pri Čefarinu je predsedoval Jernej na Logu, ki je, samo po sebi umevno, dal besedo g. kandidatu Bevku... a kaj pa! besedo je dal „gospodu“ Kristanu, ki je začetka začel po svoje tolmačiti zgodovino, da smo v duhu gledali goreti gromade in teči potoke krvi, kar je vse pouzročilo srednjeveško plemstvo in duhovstvo. Polna usta hvale je seveda imel za socialno demokracijo, ki nam je dala splošno volivno pravico, a povedal ni, kako se ravno ti socialni demokrati v Ljubljani in v Idriji bratijo vedno z najhujšimi nasprotniki volivne reforme, z liberalci. Trdil je, da edino oni so za starostno zavarovanje, a je zamolčal, kako so ravno socialni demokrati dne 16. julija 1907 bežali iz zbornice na Dunaju, ko je Lueger predlagal 100 milijonov za starostno zavarovanje. Trdil je, da bi bilo za nas boljše, ako bi se tuja živina lahko uvaževala iz inozemstva; meso bi bilo potem po ceni. Dokazoval je, da našim hribom živinoreja nič ne nese in kaj je sklepal iz tega? Mogoče? naj se skrbi za povzdigo živinoreje? One, zahteval je, naj se živinoreja odpravi in poslušavci so mu pritrdjevali!! Ko je začel govoriti o goriških razmerah, so mu bile razmere popolnoma neznane, in niti po imenu ni poznal goriških kandidatov, katere je pa vsejedno raztrgal in razmrevil. Prižanesel je le kandidatu-učitelju s kratko opombico: „No, učitelj naj že bo!“ To je seveda storil edino le z ozirom na navzočega otaležkega učitelja, ki ga je kot zvest učenec in pristaš poslušal ves zamaknjen. Po vseh mu ni bil goriški dež. volivni red, a pozabil je povedati, da se njegov ljubljeneč Tuma kar nič ni potrudil, da bi ga o pravem času popravil, in da so zanj glasovali tudi liberalni poslanci. Ko je še nekaj govoril o „cukru in kofetu“, kakor da bi to spadalo v deželni zbor, privoščil si je za ocvirek tudi nov farovž v Otaležu,

„ki se zida za Budo in njegovo kuharico“; kaj ne kako duhovito! Pa pustimo to; a pri tej priložnosti je Kristan izustil nesramno izjavo, da so klerikali sklenili naj se nov farovž zida, in njegovi backi so na to nesramnost molčali, dasi so dobro vedeli in poznali vso zadevo. Kedo je torej sklenil konečno, da se farovž zida? Pri konkurenčni obravnavi 31. januarja 1907 je bilo navzočih sedem starešin, trije naši in štirje nasprotni, ki so imeli tudi predsednika komisije, tedanjega podžupana Brejca. Ti nasprotni starešini bi bili s svojo večina lahko preprečili, da bi se farovž zidal; a mesto tega so brez ugovora sklenili in potrdili, da naj se farovž zida hitro, in da se bodo stroški krili z dokladami na izravne davke. In ta njih zavednost je bila tolika, da njih predsednik niti ni zahteval slovenskega zapisnika obravnave, ampak da so vsi brez ugovora podpisali nemški zapisnik. In dva teh starašin sta Kristanovo laž poslušala, jo odobraval in s tem seveda tudi sama lagala. Sram vas bodi, ljudski sleparji, ki se poslužujete tako podlih sredstev, da dosežete svoj namen!

Ko je Kristan potem izustil, še to duhovitost, da Buda v Otaležu spoveduje, obhaja in se ljudem laže; da se vrhovno demokratsko versko pravilo glasi: „Samo da sem sit, potem naj grem vž v pekel ali v nebesa“; in da je „vagab“ svoje življenje, ker je prišel v Otalež, se je končal ta shod, na katerem ga je poslušalo 19 — reci devetnajst — pristašev-volivcev s kandidatom vred! Druge nesreče ni bilo; le obžalujemo, da nam kandidat ni nič razvil svojega programa. Pa najbrže si je mislil: „Moj program sem jaz“. Če si je tako mislil, smo s tem tudi mi zadovoljni: Njegov program je on sam!

Iz bovškega okraja.

b Volivcev za trško skupino je v Bovecu 191. Torej največ izmed vseh trgov.

b Iz liberalnega shoda v Bovecu. Andrej Gabršček je prišel v Bovec in tukaj imel shodič, kateremu je predsedoval bivši župan, A. Mlekuš. Prvi je imel besedo Andrej Gabršček, liberalni kandidat za trgo. A njegov govor je obstajal po navadi samo v zabavljanju. Zabavljal je čez dr. Gregorčiča in Pajerja, čez novi volivni red, v žetji je imel deželno norižnico in deželno bišo vse skupaj, ter se predstavil kot kandidat za trgo proti Leopoldu Jonkotu. Hvalil se je s svojo modrosiljo, da je bolj zmožen in bolj poznan kakor Jonko, obljubil je Bovečanom vse, v čemer se jim nikoli niti sanjale ni. Peščica zaslepljenec je sprejela njegovo kandidaturo, a on je čudno drobeno gledal, da je teh mož tako malo. —

Fran Ostani, trgovec v Bovecu, je na to še posebej priporočal Gabrščeka za kandidata v trgih, kar pa je bilo le radi lepšega, zato da bi bil shod nekoliko daljši.

Dobil je besedo na to Anton Šuler, posestnik v Bovecu, ki je kazal na to, da krivica v novem volivnem redu obstaja v tem, ker se ne upošteva ljudski glas, ki kliče po tajni splošni, enaki in direktni volivni pravici, katero je bovško katoliško politično društvo že pred več leti priporočalo. To bi bila brezova metla, katera bi italijansko večino pomela iz deželnega zbora. Liberalci pa so gluhi za splošno in enako volivno pravico, kakor so bili za državni zbor tako tudi za deželni zbor. Govornik je omenil tudi užitnino, kar pa tudi ni bilo Gabrščeku po volji. Ker se ni nobeden več oglašil za besedo, se je ta shodič zaključil. Zadnjo besedo bo pa govorilo celo bovško županstvo na dan volitve. Slišal bo Gabršček ta glas daleč doli do Gorice. Na noge vsi zavedni Bovečani, da bo ta glas še močnejši!

Iz komenskega okraja.

km Volitve v trgih. V Komenski občini je 119, v Nabrežini 86 volivcev.

km Imamo kandidata. — Iz Komna 26. februarja. Splošna nevolja je prešinila občino in okraj, ko se je raznesla in potrdila novica, da so nam goriški in tržaški liberalni nogotci odločili za prihodnje volitve v deželni zbor poleg dr. Gregorina še dva brata Štrekeljna kot kandidate.

Kako bo dr. Gregorin, ki je že deželni poslanec za Trst, ob enem sedel tudi v deželnem zboru v Gorici, katera večkrat hkratu zborujeta, to je skrb dr. Gregorina in naših sosedov iz Sežanščine, katere bo zastopal, ako ga izvolijo.

Nas zanimata brata Štrekeljna, katerih eden — Lojze — nas že zastopa v državnem zboru, kakor je sploh znano. Zakaj naj bi nas njegov brat — Jože, ljudski učitelj — zastopal v deželnem zboru, sploh ne vemo.

Goriško-tržaška liberalna gospoda nam ne vé o njem kaj povedati, razen da je liberalec, ki je dosegel, da se je v Komnu in Gorjanskem odpravila šolska maša, ki je bila v prejšnjih letih od 1. aprila do konca šolskega leta vsako soboto. To pa menda ni tak junaški čin, da bi učitelj Štrekelj — katerega kmetje plačujejo — sodil v deželni zbor.

Kdor je dolžan Gregorinu ali Gabrščeku, ali se boji njih strahovanja, ali je od njih kakorkoli odvisen, naj le voli Jožeta Štrekeljna. — Kar nas je pa neodvisnih Kraševcev, ki držimo kaj na čast in dobro ime, imamo že svojega kandidata za kmečke občine, in ta je naš mnogospoštovani rojak, član znane in odlične rodbine v Tupelčah, ki nam je skoz več desetletij dajala nepozabnega zbornika dr. Jožefa Abrama. — Naš kandidat se imenuje Anton Abram, posestnik v Tupelčah, ki je blage volje sprejel kandidaturo in je pripravljen zastopati in zagovarjati naše pravice in koristi v deželnem zboru goriškem, ako bo izvoljen.

Naš kandidat je samostojen in neodvisen na vsako stran. Njemu smemo zaupati z vso dušo; njemu naj veljajo v sredo 4. marca vsi naši glasovi.

Od svojih sosedov in bratov v Sežanščini pričakujemo, da bodo spoštovali naš sklep in našo srčno željo, kakor smo tudi mi pripravljeni glasovati za tistega njih kandidata, katerega določi resnična ljudska volja. Ljudstvo naj govori! Goriški in tržaški liberalni gospodje naj nas pustijo v miru, ko jih ne kličejo in ne potrebujejo.

Anton Abram, posestnik v Tupelčah, je naš kandidat za dan 4. marca.

Neodvisni kmetje.

Iz sežanskega okraja.

s V sežanski občini je za volitve v trgih 78 volivcev.

s Iz Štjeka. — Na svojem liberalnem shodič si je Štrekelj dal takaj sam nekaj zausnic. Udaril je seveda po liberalnih predpisih najprej po klerikalcih, češ, da niso za kmeta nič storili; ker pa ni mogel o liberalnem delovanju in tudi o svojem delovanju v državnem zboru ničesar pokazati, se je znal mož sam zase tako-le izgovoriti. O pretečeni suši na Krasu in v podpori za seno, katerega smo tako potrebni, je izjavil, da on ni kriv, če se ni nič storilo za Kras, ampak kraški posestniki, ki mu niso ničesar naznanili, da je na Krasu suša; oni na Dunaju, da so imeli skoraj vsak dan dež, in torej niso mogli vedeti, da je suša na Krasu, dokler ni njemu par mesecev, se ve prepozno, pisal Mohorčič iz Sežane, da na Krasu je suša, in da so kmetje v velikih stiskah, posebno za seno. Ubogi kraški kmet, ki imaš na Dunaju takega poslanca!

Svoji k svojim!

Staroznana narodna trdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postrže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylenjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčilih in steklenicah; z domaćim pristnim tropincom l. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franko-goriška postaja.

Cene zmerne.

Sedemnajst shodov Slovenske Ljudske Stranke.

Sedemnajst shodov je priredila S. L. S. od zadnjega četrtka do včeraj, med temi 13 v nedeljo. Vsi shodi so se obnesli lepo, deloma celo sijajno, kar nam daje poročstvo, kje bo zmaga.

Volivni shod v Biljah

se je vršil v četrtek zvečer v prostorih g. Solerja. Nabralo se je okrog 100 zborovalcev. Predsedoval je g. Fornazarič kot zastopnik „Kmečke zveze“. Kandidat dr. Breclj je v obširnem govoru pojasnjeval cilje Slovenske Ljudske Stranke, njen program za bodočnost in njeno dosedanje delovanje. Nato je govoril urednik Kremžar, nakar je kurat Abram iz zgodovine biljske dokazal, katera stranka je bila in je prijateljica ljudstva. To ni bilo dovolj seveda znanemu razgrajču Pericu, Savnikovemu agitatorju, ki je izjavljal, da je on največji dobrotnik Biljencev. Nekateri fantje so s svojimi klici o tržaški Narodni delavski organizaciji pokazali, da zanašajo med naše ljudstvo tržaški liberalizem, ki prav gotovo ne bo koristil delavcem. Sicer pa se je zborovanje vršilo lepo in dostojno. Kar je bilo nemira, so ga povzročili Savnikovi agitatorji.

Shod v Tomaju na Krasu.

V petek zvečer se je vršil v Tomaju na Krasu shod volivcev iz Tomaja. Shod je otvoril kot sklicatelj posestnik g. Anton Černe; za predsednika pa je bilsglasno izbran veleč. g. Sila, kanonik in dekan tomajski. Kandidat splošne skupine dr. Breclj je pojasnil važnejša gospodarska vprašanja, ki se tičejo kmečkega stanu ter nato prešel na delovanje dež. zbora in dokazal, da je bila ravno zadnja doba najbolj plodovita in se je v tej dobi največ storilo za kmeta. Urednik Kremžar je poleg nekaterih gospodarskih točk omenjal še, kako Strekelj deluje za svoje volivce. Namesto, da bi šel k seji, kjer se je razpravljalo o gospodarski povzdigi Primorske, je šel rajši v Ayber agitirati za se, medtem, ko so poslanci S. L. S. rajši odgovadali napovedane shode. To je vzbudilo med zborovalci veliko ogorčenje. Govornik je tudi omenjal, kdo je kriv, da niso slovenski poslanci mogli nastopiti proti Lahom. Bil je dr. Tuma, ki je rušil slogo in onemogočil s tem odpor proti Lahom. Rušil je abstinenco radi povišanja plač učiteljem. Ko so govorili še gg. Černe, ki je na tomajski šoli dokazal škodljivost liberalcev za kmeta ter z užitno dokazal ljubezen S. L. S. do kmeta, in ko je govoril za S. L. S. Večerina, ki je obrnil hrbet agrarcem, je bilo lepega shoda konec. Navzoč je bil tudi znani g. Vran, ki pa je bil miren.

Shod v Solkanu.

S. L. S. je priredila v Solkanu v soboto 22. t. m. zvečer v prostorih gosp. Ant. Mozetiča lep mnogobrojni obiskan volivni shod. Predsednikom je bil izvoljen g. Anton Mozetič, kandidat v veleposredstvu. S toplimi besedami je pozdravil navzoče ter oddal besedo g. drž. posl. Jož. Fonu. Le ta je v krasnem govoru opozoril najprej na važnost deželnozborskih volitev, označil potem stranke v deželi ter se bavil posebe z „agrarno“ oziroma njenim načelnikom dr. Frankom. Izvnan po njegovih napadih orisal ga je volivcem s podatki iz njegovih javnih nastopov. Ta dr. Franko je bil najprej pristaš „Sloge“ (dasi se je kot advokat že tedaj tako čudno vedel nasproti našim somišljenikom, da so se morali dostikrat od njega zatekati k italijanskim odvetnikom). Pri lanskih državnozborskih volitvah mu je nar. napr. stranka ponudila kandidaturu. Najprej je to odklonil, a potem, ko je pri av. Luciji tako nečuvno napadal dr. Gregoriča, katerega je 14 dni prej imenoval najbolj zaslužnega moža v deželi, je isti nar. napr. stranki prijavil svojo kandidaturu, ki je pa sedaj ni hotela sprejeti. Na dr. Franko je na to postal agrarec. S. L. S. je hotel Gabrščka vrediti na tla, a zgodilo se je nasprotno „Gabršček jaha sedaj gosp. dr. Alojzija Franka“.

Mož je kmetško ljudstvo psoval z „nerazsodno maso“. Zato prdž njim Potem je g. drž. posl. zavrnil in razprši trditve, s katerimi nasprotniki „farbajo“

ljudstvo proti njemu, češ, kakor da bi bil obljubil, da hoče delati na to, da se kmetom dolgovi odpišejo; da se kmeti sinovi vojaščine oproste; da je sedanje draginje on kriv itd. Zavrnil je tudi očitaje, da ni nič storil za ljudstvo. Glede zadeve s senom in podporo je pokazal, da je čisto navadna laž, kar „Soča“ Strekelju pripisuje.

Po tem govoru, ki je na volivce napravil velik vtis, je g. dr. Srebrnič S. L. S. označil kot edino pravo zastopnico slov. ljudstva na Goriškem, ker se edino ta stranka odlikuje po onih karakterističnih lastnostih, ki jih slovensko ljudstvo v združuje. O nobeni drugi stranki se ne more reči, da je odavil slov. ljudstva, kakor le v S. L. S. Zato je pa tudi naravna dolžnost, vsakoga, da se te stranke oklene. Pokazal je dalje, kako smešen je tisti ugovor nasprotnikov, da vera nima s politiko ničesar opraviti ter izjavil iz razmer v Solkanu, da je edino le S. L. S. ona stranka, ki tej obdini more donesti največ pravih koristi. Shod se je v splošno zadovoljnostjo zelo dostojno vršil.

Shod v Kozani.

V nedeljo dopoldne je bil volivni shod v gostilni gosp. Debenjaka. Naš državni poslanec Fon je poročal deloma o delovanju državnega in deželnega zbora; zavračal je napade nasprotnih strank in povedal poslušalcem, s kakimi sredstvi sgtuje posebno agrarna stranka zoper S. L. S. Za svoje izvajanja žel je obilo priznanja. Po shodu zapeli so vrli pevci iz Šmartnega „Hej Slovani“ in ob živahnih „Živio“ klicih so se zborovalci razšli. Shoda se je udeležilo okolu 200 volivcev.

Shod v Medani.

Ob 3¼ pop. zbralo se je preko 300 volivcev iz Medane, Biljane, Fojane poslušat poslanca Fona. Shodu je predsedoval č. g. župan Zachiatti. G. Fon je v daljšem govoru označil programe raznih strank, ki se sedaj potegujejo za mandate v deželni zbor; razložil je stališče S. L. S. nasproti „kmečki stranki“ katera je naš program samo „preplonkala“; več časa je govoril o kolonskem vprašanju in njega rešitvi, kakoršno si misli naša stranka. Govor je vzbudil splošno pritrdjevanje. Kandidati S. L. S. so bili z velikim navdušenjem brez ugovora sprejeti.

Pevci iz Biljane pod spretnim vodstvom g. nadučitelja so nas presenetili s pesmijo „Zastava že razvita je“, kojo so res dovršeno peli. Brici, gojite tako petje tudi drugod! Po tem shodu lahko trdimo, da so tudi zapadna Brda naša.

— Slava zavednim in razsodnim Bricem!

Volivni shod v Št. Petru.

V nedeljo ob 3h popoldne se je na vabilo g. župana Černica odbornika „Kmečke zveze“ za gor. okraj, zbralo lepo število šentpeterskih posestnikov v prostorni dvorani tamošnjega „Kmetijskega društva“. Shod je otvoril s primernim pozdravom g. župan Černic in predlagal za predsednika zborovanja g. dekana Pavletiča, ki pa je nameravano čast odklonil, ker je radi prehlajenja težko govoril. Predlagal je na mestu sebe za predsednika g. župana samega. Ta je prevzel predsedstvo in dal besedo kandidatu dr. Pavletiču, ki je po primernem uvodu naslikal politični položaj v deželi in povdarjal važnost bližajočih v deželnozborskih volitev. Označil je vse tri v deželi obstoječe stranke po njihovem razvoju in programu, dotakniviši se mimogrede tudi programa socialne demokracije. Posebno se je bavil z agrarci ter svaril kmetovalce pred to stranko, ki se kmetom laska, dejanski pa ni nič boljša ko stara liberalna stranka, iz katere je nastala. Razlika med liberalno in agrarno stranko obstoji k večjemu le v tem, da agrarci, kakor kažejo dogodki zadnjega časa, uganjajo še večjo hinavščino, kakor so jo prej uganjali liberalci. Govornik je zavrnil očitaje agrarcev proti naši stranki ter dokazal, kako neosnovana so. K sklepu je svaril volivce, da se ne dajo preslepiti lepim besedam agrarcev, ki so se rajši združili z liberalci nego z našo pošteno stranko o kateri so trdili, da imajo ž njo

skupen program, ter jih pozivljaj, da oddajo pri deželnozborskih volitvah vsi kot en mož svoje glasove za kandidate S. L. S. Nato je predsednik shodu prečital imena kandidatov naše stranke ter pozval prisotne, naj oni, ki hočejo glasovati za te kandidate, vzdignejo roke. Temu pozivu so se odzvali vsi s tem, da so roke dvignili. Pri proti glasovanju se je proti kandidatom S. L. S. dvignila le ena roka. Bila je roka znanega Al. Blažica, [po domače „Radeckega“, ki je tudi po svoje skrbel za zabavo zborovalcem s tem, da je proti govoru dr. Pavletiča začel kvasiti nekaj o „marčapiedu“ pri novi dež. norišnici, ki mu nikakor ne uga in radi katerega bi po njegovem mnenju št. Peterci ne smeli glasovati za kandidate S. L. S. Dr. Pavletič je med veselostjo poslušalcev konstatiral, da je „marčapied“ pri deželni norišnici edina točka, ki loči št. peterske liberalne agrarce od naših pristašev, nakar je Radecki umolknil, sklicevaje se, to pa po vsej pravici, na svojo govorniško nesposobnost.

Naposled je tudi g. dekan Pavletič nagovoril zbrane volivce ter pripomnil, da je on spočetka simpatiziral z agrarci, ker je bil mnenja, da jim je res do tega, da se doseže v deželi mir in s tem odstrani pohujšanje, ki so ga napravili liberalci. Toda agrarna stranka se ni hotela združiti z našo stranko, ampak se je rajši pridružila liberalcem, s katerimi ima sedaj skupne kandidate za deželni zbor. Iz tega sledi, da agrarci niso bili odkritosrčni, in da jim torej tudi kmetje nesmejo zaupati. Po priporočilu dekana, naj vsi št. Peterci složno glasujejo za kandidate S. L. S. se je zaključil volivni shod. — Zborovalcev je bilo okrog 120.

Shod v Prvačini.

Vstanovni zbor „Kmečke hranilnice in posojilnice“ in volivni shod v Prvačini. — Kar se je nameravalo v Prvačini že dolgo časa, zgodilo se je v nedeljo. Vstanovili smo posojilnico raiffeisenovko, ki ima biti podlega vsemu nadaljnjemu delovanju za povzdigo kmečkega stanu v vrli prvaški občini. Govoril je najprej č. g. župnik Primožič in za njim č. g. dr. A. Pavlica o pomenu in namenu raiffeisenovk. Občinatno, ki je napolnilo prostorno dvorano v župnišču do zadnjega kotička, mu je navdušeno priterjevalo. Novovstanovljena posojilnica bo imela že v začetku nad 150 članov. Pravila je prečital in razložil g. Bitežnik, poslovođa „Centralne posojilnice“. V načelstvo so izvoljeni: P. n. Josip Zorn, kot načelnik, č. g. Josip Primožič, kot blagajničar, Anton Mrvič, Andrej Gregorič, Franc Gregorič, Alojzij Gregorič in Janez Zorn kot odborniki. V nadzorstvo so izvoljeni: P. n. Jožef Gregorič kot predsednik, Andrej Sinigoj, Franc Zorn, Silvester Zorn in Jakob Zorn.

Po vstanovnem zborovanju je bil shod za prihodnje deželno-zborske volitve. Govoril je č. g. dr. Pavlica. Rekel je, da je S. L. S. stranka resnega dela za ljudstvo, zlasti kmečko ljudstvo. Liberalci so oškodovali našo deželo za ogromne svote, zato se zdaj niti ne upajo mej ljudstvo kot liberalci. Odeli so si agrarni plašč, pod katerim hočejo spet slepariti pošteno slovensko ljudstvo na Goriškem. Govornik našteje vsa dela, vstanove in zavode, ki so jih zasnovali možje naše stranke in omeni obširnih načrtov, ki jih hoče izvršiti S. L. S. v bodočnosti! Sviri kmete, naj nikdar ne sedejo na limanice agrarcev, ki sleparijo z besedami! Kmeta volimo! Tudi naša stranka ima kmete mej kandidati. Samo kmete voliti pa bi bilo nevarno, ker bi jih lahko zapeljali prekanjeni laški odvetniki in dohtarji, ki bodo sedeli v deželnem zboru. Pojdimo vsi složno v boj za zmago S. L. S.! Po tem govoru so pričeli gromoviti živio-klici o navdušenju vrlih prvaških možakov za našo stranko.

K besedi se oglasi p. n. Anton Mrvič, ki predlaga zahvalo g. državnemu poslancu Fonu in slovenskim deželnim odbornikom, ki so preskrbeli seno. Seno je prav dobro. Došlo je o pravem času. Predlog je bil sprejet soglasno. Z ogorčenjem se je omenjalo postopanje poslance Strekelja, ki ni nič dosegel in se ni udeležil minuli teden

posvetovanja na Dunaju za zboljšanje gospodarskih razmer v goriški deželi.

Na koncu izrazi č. g. župnik Primožič zahvalo gg. govornikom iz Gorice. Shod se je zaključil ob velikem navdušenju za S. L. S. in njene kandidate.

Shod v Mirnu.

V dvorani g. Budihne v Mirnu se je v nedeljo vršil volivni shod S. L. S., ki ga je sklical domači župnik Rojc, ki je v daljšem govoru označil pomen deželnozborskih volitev. Navzoči volivci, ki jih je bilo okrog 150, so obljubili, delati na to, da častno zmaga S. L. S. na celi črti.

Lep shod v Komnu.

V nedeljo popoldne po blagoslovu se je zbralo na dvorišču župnišča nad 240 volivcev iz bližnje in daljne komenske okolice. Preč. g. dekan Valentinčič je otvoril shod, nakar je bil za predsednika izvoljen g. Abram iz Svetega. Kandidat dr. Breclj je v daljšem govoru očrtal svoj program za kmečki in delavski stan, omenjal nalog prihodnjega deželnega zbora ter dokazal, da je edino S. L. S. prava zastopnica ljudstva. — Urednik Kremžar je govoril o dosedanjem delu S. L. S. za ljudstvo ter o „ljubezni“ liberalcev do slovenskega ljudstva. Ko je še č. g. dekan govoril o kandidatih S. L. S. za splošno skupino in za trge, je bil lep shod končan. Liberalstvo v Komnu je bilo poparjeno, ko je videlo v sredini Komna zborovati čete S. L. S.

Shod v Anhovem.

V nedeljo popoldne priredil je pri nas v prostorih gosp. Juga volivni shod g. M. Zega iz Kanala, katerega so se udeležili skoraj vsi posestniki iz domače in bližnjih vasi. Shod je otvoril g. V. Rogač v imenu S. L. S., pozdravil je vse navzoče in predlagal za predsednika shodu g. Kristjana Veluščka iz Debenjega, ki je bil z vsklikom sprejet. Na to je g. Zega pojasnjeval v obširnem govoru naše žalostne gospodarske razmere v vsakem oziru, posebno pa delovanje cestnega odbora, ki je za kanalski okraj največjega življenjskega pomena. Omenil je med drugim tudi veliko zanimanje vojaških oblastnih za naše ceste, za nov most čez Sočo itd. Poslušalci so z napestjo poslušali, posebno, ko je navduševal s toplimi besedami, naj se v dosego podpor za ceste in vodovod obrnejo s prošnjami za podporo na državo, ki nakloni letos izvanredno podporo naši deželi, da se gospodarsko povzdigne. Navdušenje je bilo splošno in na volišče pojdemo vsi ter oddamo svoje glasove gg. kandidatom, ki nam jih priporoča „Slovenska Ljudska Stranka“, kajti ta stranka je naša, to smo mi, in kandidati so naši. —

Shod v Desklah.

V nedeljo popoldne priredil je pri nas g. M. Zega shod, katerega se je, rekel bi, udeležilo vse prebivalstvo, kojemu se je na licu brala navdušenost. Poslušalci so s posebno pazljivostjo sledili govornikom, posebno g. M. Zega in vikarju, preč. g. Mežanu. Konečni uspeh tega lepega shoda je bil, da so volivci glasno izjavili, da pojdejo vsi na volišče za naše kandidate. Naše ljudstvo se pač zaveda in govori — s a m o !

Shod v Cerknem.

Takoj po 10ti sv. maši so se pričeli zbirati volivci v dvorani „Gospodarskega doma“. Ob 11. in pol uri otvoril predsednik K. Z. Franc Tavčer shod, ter pojasni volivcem v kaki namen smo se zbrali. Besedo da tajniku K. Z. Gabrijelu Bevk, kateri omenja, da smo se bili meseca oktobra zbrali na shodu v teh prostorih, na katerem smo protestirali proti krivičnemu volilnemu redu. Toda sedaj je ta volivni red sankcioniran in ga moramo sprejeti, kakoršen je. Stopimo z jasnim čelom v volivni boj; ne strašimo se tuda in dela, kajti tudi naši nasprotniki ne bodo spali, ampak bodo skušali z vso silo in z vsemi zvijačami odvzeti kaki mandat S. L. S.

Razkrinkal je hinavsko „agrarno“ stranko, ki se je bila začasno odcepila od svoje matere — liberalne stranke, a je sedaj zopet pribežala v njeno naročje. Bodimo edini in složni ter vsikdar in povsod zvesti pristaši S. L. S. Zlasti pa to pokažimo pri volitvah. (Odobranje).

Za govorom g. Bevka nastopi g. kandidat Kosmač, ki razvije svoj program, ki je pravi kmečki program, katerega so zborovalci z navdušenjem sprejeli. Predsednik da besedo gospodu veleposestniku Ravnikarju, ki je v daljšem govoru razložil važnost prihodnjih volitev, pri katerih naj bi bode častna zmaga S. L. S. one stranke, katere deluje že leta in leta v korist kmečkega življa in ki je tudi že pokazala v tem lepe uspehe. Priporočal je tudi kandidate S. L. S. v splošni kuriji.

Vse kandidate so bile sprejete z navdušenjem. Govor g. Ravnikarja pa so poslušalci z velikim odobravanjem in navdušenjem sprejeli. — Predsednik K. Z. omenja še, da so bili gospodje kandidati iz Gorice za to nedeljo zadržani, rati shodov. Na to je bil shod zaključen.

Shod v Otaležu.

Ob 3. in pol uri popoldan se je vršil shod v Otaležu. Predsedoval je č. g. kurat Buda. Govorili so Gabr. Berk in g. kandidat Kosmač. Udeležba velika. Kristan iz Idrije je imel dve uri prej shod v Otaležu, ko je izvedel da bomo tudi mi imeli shod, jo je — odkuril.

Shod v Novakih.

V Novakih je bil dobro obiskan shod takoj po sv. maši. Govoril je č. g. kurat Josip Fon. Navzoči so bili vsi posestniki iz gor. in dol. Novakov, kakor tudi volivci v splošno kurijo.

Sijajen shod v Tolminu.

Preteklo nedeljo dopoldne po sv. maši se je vršil v Tolminu volivni shod. Dvorana cerkvene hiše je bila natlačena polna in gotovo se je zbralo 430 volivcev. Predsedoval je shodu g. Janez Čuč, ki je podelil besedo dr. Dermastiju. Govornik je s početkom omenjal deželnozbornskih volitev na Tirolskem in Kranjskem, kjer so se krščanske stranke tako častno zmagale izražajo željo, da bode tudi na Goriškem S. L. S. častno zmagala, ako stori vsak somišljenik svojo volivno dolžnost. Na to je govornik omenjal delovanje deželnega zbora v zadnjih 6 letih in je očrtal naloge prihodnjega deželnega zbora na šolskem, zdravstvenem in gospodarskem polju. Govornik je povdarjal, da smatra S. L. S. slovenski narod kot celoto in ima namen dvigniti blagostanje celokupnega slovenskega naroda. Ker je S. L. S. prepričanja, da je kmečki stan korenina vseh drugih stanov, najmnogoštevilnejši in podpora najbolj potreben, treba je v prvi vrsti pomagati kmetu. Tako delovanje pa je v veliko korist tržanu in meščanu, kajti če kmet nima denarja, tudi tržan, trgovec, obrtnik nima svojih odjemalcev, Zavračal je hujkanje nasprotnega časopisja, da je S. L. S. sovražna trgovskemu in obrtniškem stanu. Govornik je povdarjal, da mora med kmetom in tržanom zavladati soglasje, in ker je tu navzoči neodvisni kandidat g. Leopold Jonko, veleposestnik v Bovcu, obljubil delovati v tem smislu, želi S. L. S., da odda vsak somišljenik njemu svoj glas. Tako soglasje med tržanom in kmetom ne bi zamoglo zavladati, ako bi bil izvoljen kandidat narodne napredne stranke A. Gabršček, ki je vrgel s svojim drugom dr. Tumom razkol v deželo, ki je po svojem časopisju hujskal, ki je napadal Šolski Dom, blatil in mazal Centralno Posojilnico in Goriško zvezo, hotel vničiti Koroško zadruzo, javno se izrazil, da slovenskemu narodu v kmečkem stanu iskati rešitve, mož, kojega časopisje je vsakogar obrizgalo, ki se mu ni globoko klanjal. Govornikovemu pozivu naj vsi trdno in neomejno stoje na strani S. L. S. je sledilo živahno pritrjevanje.

Na to je nastopil neodvisni kandidat za mesta in trge g. Leopold Jonko, veleposestnik iz Bovca, živahno pozdravljen. G. kandidat je povdarjal, da se povsem strinja s predgovornikovimi izjavami. Vse svoje moči boče zastaviti za to, da zavlada med kmečkim in tržkim stanom popolno soglasje, ker le potem boče mogoče skupno delovanje v izdatno korist tržana in kmeta. Valed tega je nujno potrebno, da si volivci izvolijo takih poslancev, ki bodo zamogli skupno v korist vseh delovati. Konečno je kandidat omenjal obširneje akcije za povzdigo Primorske. Izvajanjem g. kandidata je sledilo burno pritrjevanje.

Po pozivu dr. Dermastia, da mora iti vsak zaveden somišljenik S. L. S. na volišče in zmaga je zagotovljena, se je zaključil ta lepi shod.

Konečno moramo omenjati, da je velika zasluga pred. g. dekana in kanonika Jožefa Kragelj, ki je z velikimi žrtvami zgradil hišo, v kateri se je zborovalo. Spodnji prostori so prirojeni za zborovanja in v okusno napravljeni dvorani, dobi več kot 500 ljudi prostora. Da bi požrtvovalno delo goreč. g. kanonika našlo posnemovalcev in da bi se v posameznih župnijah dvignile večje in manjše hiše zgrajene v jednake svrhe.

Lep shod v Kobaridu.

Preteklo nedeljo popoldne se je vršil v Kobaridu ob 3h popoldne shod v prostorih g. Nemca. Zbralo se je kakih 200 volivcev. Shod moral bi se vršiti v občinskem domu, a so se iz neznanega vzroka prostori odpovedali. Dr. Dermastia je kratkih potezah pojašnjeval politični položaj, govoril o delovanju bivšega deželnega zbora, o nalogah prihodnjega in je pozivljaj naj kot zavedni somišljeniki S. L. S. gredo vsi na volišče. Na to je predstavil neodvisnega kandidata za mesta in trge g. Leopolda Jonko, veleposestnika v Bovcu, ki je živahno pozdravljen, povdarjal, da mora biti med kmetom in tržanom soglasje. Skupno z drugimi poslanci boče deloval na to, da se povzdigne blagostanje celostupnega naroda. G. kandidatu so volivci živahno pritrjevali.

Shod v Črničah.

V torek, dne 25. t. m. ob 6. uri popoldne, je bil shod v Črničah, katerega se je udeležilo okoli 150 volivcev iz Črnič, Sela, Batuj in Ravni. Shodu je predsedoval g. Leban iz Črnič. Poslanec Berbuč je poročal o svojem dosedanjem delovanju kot rodoljub, dež. poslanec in odbornik. Zborovalci so pohvalno sprejeli to poročilo v znanje. Potem ko so govorili še gospodje vikar Franko, župnik Leban in dekan Murovec o važnosti sedanjih volitev ter priporočali kandidate S. K. S. in so zborovalci obljubili, da hočejo ne le sami voliti te kandidate, marveč tudi druge zanje pridobivati, zaključen je bil shod z burnimi živio-klici na S. L. S.

Našim nasprotnikom.

Kam pridemo?

Andrej Gabršček torej kandidira v slovenskih trgih za deželni zbor. Vsak količakaj trezno misleč človek, pa naj bo tega ali onega političnega mišljenja, se mora nad tem naravnost zgrajati. Andrej Gabršček je tisti človek, ki je z dr. Tamo edini pozročitelj razpora in razkola med goriškimi Slovenci. In kar je glavno Gabršček je strankarski boj vodil z najpodlejšimi sredstvi. Vsakemu pravemu rodoljubi se je moral v dno duše gabit Gabrščekov boj proti „Šolskemu domu“, proti „Krojaški zadruzi“, proti „Centralni posojilnici“, proti raznim za blagor slovenskega ljudstva unetim rodoljubom. Resnica je, da se je Gabršček celo liberalcem pristudil v mestu in na deželi, seveda liberalcem, ki imajo še kaj čnta do lepega, blagega in plemenitega. Gabrščeka pozna dandanes na Goriškem vsak kot največjega sebičnega. Gabršček je tisti človek, čigar last sta lista „Soča“ in „Primorec“. Ta dva lista že deset let širita po deželi ostudno pohujšanje, zdražbo, prepir in razpor. Da, pohujšanje, ki sta ga ta dva Gabrščakova lista naredila po deželi, se ne bo dalo nikoli več popolnoma zatreti. Ta dva lista že deset let sistematično na najpodlejši način blatita in zasramujeta slovenske duhovnike, ki so skoraj izključno izšli iz kmečkih hiš, slovenske duhovnike, ki so še vedno najneutejše in najpožrtvovalnejši rodoljubi. Ostudno blatenje in sramotenje slovenskih duhovnikov je v Gabrščekovi „Soči“ doseglo tako višino, da so se sramovali sicer najzagrizenejši liberalci. A ne le duhovnike sta Gabrščekova lista „Soča“ in „Primorec“ surovo žalila in blatila, ampak nešteto in nešteto krat sta se z isto surovostjo zaletavala v verske in cerkvene naredbe, da celo v nespremenljive verske resnice in božje zakone (zakrament sv. pokore, zakrament sv. zakona). Gabrščekova lista „Soča“ in „Primorec“ sta nešteto krat žalila z isto surovostjo verno slovensko kmečko ljudstvo in druge poštene moče v mestu in na deželi.

In danes nastopa Gabršček kot kandidat za deželni zbor v slovenskih trgih. Nemogoče je, da bi ga bili tržani sami postavili za kandidata. A naj bo, kakor hoče, dejstvo je, Gabršček kandidira v

slovenskih trgih. A to slovenski trgi izvolijo Gabrščeka za poslanca, mu s tem dajo najčastnejšo zaupnico za njegovo delovanje, izrečejo javno odobritev vseh „Sočnih“ ostudnosti in pobalinskih podlosti, dajo največjo zaupnico slovenskim duhovnikom in najnižje zaničevanje slovenskemu kmečkemu in delavskemu ljudstvu. Slovenski tržani naj to dobro in temeljito premislijo! Ako izročijo poslansko čast Gabrščeku, proizročijo neizbrisno sramoto slovenskemu ljudstvu na Goriškem!

Slovenski trgi, ki bi dali zaupnico enem Gabrščeku, bi s tem pljunili naravnost v obraz vsemu slovenskemu ljudstvu. Da, nepremostljiv prepad bi nastal med slovenskimi trgi in med obdajajočim jih kmečkim ljudstvom. Naše zdravo kmečko ljudstvo je že dovoljkrat pokazalo, da ne mara Gabrščekove razdirajoče politike in njegovih listov. Volivci v slovenskih trgih naj torej dobro premislijo, koga izvolijo za poslanca, komu izrečejo zaupanje! Ako izmed toliko poštenih mož, izberejo ravno enega Gabrščeka za poslanca, bi bilo to znak razpora med trgi in ljudstvom. In vendar je v interesu trgov, da žive v lepi slogi z ljudstvom, ki nemara za Gabrščekovo politiko. Naj se ne boje nobenega terorizma, ampak naj volijo kandidata vseh po neodvisnih tržanov, g. Leopolda Jonko, veleposestnika v Bovcu. —

Agrarci in liberalci — združeni.

Agrarci so postavili sedaj iste kandidate ko liberalci. Agrarno-liberalni kandidatje za splošno skupino so: dr. Franko, Anton Križnič, župan v Kanalu in Lojze Strekelj, za kmečke občine goriške okolice so pa postavili: Obljubka, Savnika in Spacapana iz Ozeljana. Te kandidate proglašajo „Naš glas“ za svoje; enako „Soča“. Razloček je le ta, da je „Soča“ prvotno postavila za kandidata dr. Dereanija, ki pa se je takoj odpovedal. V četrtek so namestu Dereanija postavili znanega Križniča iz Kanala. Že iz tega, da so postavili liberalci in agrarci skupne kandidate, je razvidno, da so vsi ena in ista stranka, le na vsaki strani drugače barvana. „Naš Glas“ se sicer zaklinja, da agrarci niso zvezani z liberalci. Naj govorijo, kar hočejo! Dejstvo pa je, da so vsi agrarni kandidatje, razun dr. Frankota, ki pa po svoji znani značajnosti še najbolj spada med nje, še danes člani izvrševalnega odbora liberalne stranke.

Torej, ne uganjajte hinavstva in povejte naravnost, kar ste, ker hinavci se studijo poštenim ljudem;

Agrarci in „malikovalski denar“.

„Naš Glas“ svari klerikalce pred malikovalskim denarjem tako-le: „Ker se bode pa narodni, to je brezverski, malikovalski denar, kakor doslej, pobiral potom deželnih naklad, ne bodo hoteli imeti gospodje (t. j. klerikalci) s tem denarjem nič opraviti“. Agrarci! Agrarci! Naš narod bode že poskrbel, da denar, ki ga on sklada v gospodarske svrhe, ne pride v roke liberalnim agrarcem, ki bi z njim res slabo gospodarili. Lepe reči o agrarnem gospodarstvu se čuje iz Vrtojbe, domovališča agrarnega preroka. Najnovejši agrarni kandidat je vzel iz kanalskega županstva. Tadi o tamošnjem gospodarstvu z „malikovalskim“ denarjem bi bilo zanimivo kaj več izvedeti. Vzorno gospodarijo agrarci pri gotovih svojih gospodarstvih družtvih, tako, da se bo narod pač premislil, predno izroči agrarnim gospodarjem deželno gospodarstvo. Pa morda bomo govorili še jasnejše in takrat bo hudo za nekatere agrarce.

Agrarci in naše „malikovanje“.

Agrarci so dobili zagovornike, kjer bi se nihče ne bil nadejal. Sr. Pismo, škof Mahnič, dr. Krek: vsi so zaščitniki agrarcev. Kdor ne verjame, naj pogleda uvodni članek zadnjega „Našega Glasa“!

Celi tisti članek je zbirka brez primerno zmedenih in hinavskih laži, ki smo jih komaj kdaj nahajali v najliberalnejših listih. Prvo: „Narodnost je malikovanje!“ To geslo so dolgo podtikali liberalci vseh narodov krščanskim strankam vseh narodov. Naši liberalci očitajo slovenskim krščanskim strankam, da jim je narodnost malikovalstvo, isto delajo nemški liberalci proti nemškim kršč. strankam. Ta fraza ne vleče več kakor je kdaj vlekla, zato so jo liberalci že popustili. Vzeli so jo zdaj v rabo agrarci.

Agrarci, od Frankota do Mermolja! Kaj ste vendar tako velikega storili za

slovensko domovino, da Mahniča, Kreka, Gregorčiča kličete pred sodbo ter jih obsojate za brezdomovince? Ali res mislite, da je naše ljudstvo tako „nerazsodna masa“, da vam bo tako grobo obrekovanje verjelo. S. L. S. je s svojim delom dokazala svoje rodoljubje, ko agrarnih farbarjev še nikjer ni bilo.

O plačanih agitatorjih.

„Naš glas“ piše, da imamo mi po deželi plačane agitatorje, ki jim je vera deveta briga, ampak se le za denar zagajajo v agrarce, češ, da so ti brezverci. — Tako pisarenje je podla laž, ki izvira iz enostavnega vzroka, prikriti to dejstvo na sebi.

Iz gotovega vira smo izvedeli, da dobivajo nekateri agrarni govniki po 3 goldinarje plačila, da gredo ob nedeljah na shode govorit. — Ti plačani agrarni agitatorji se potem za 3 forinte drznejo na shodu lagati, češ, da naša stranka ni nič storila za kmeta; za 3 goldinarje kriče „kmet naj voli kmeta“ z isto navdušenostjo, kakor bi za 3 goldinarje na shodu liberalcev kričali „Proč s farji!“

Nihče naj torej ne sede na besede takih plačanih agitatorjev. Za 3 goldinarje se prodajo vsakemu.

Mermolja in duhovščina.

Mermolju duhovščina ni povšeči, ker opozarja ljudstvo na binavščino, ki jo agrarci uganjajo po deželi. Ne bodite vendar tako neumno preprosti, dragi Mermolja! Kaj vam res pride na kraj pameti, da boste s svojo agrarno pobarvano liberalno botogo še kakšnega duhovnika premotili! Duhovščina sviri ljudstvo, ne samo pred volkovi, ki prihajajo očitno kot taki, ampak še bolj pred onimi, ki se skušajo, kolikor gre, po ovčje odeti.

Dr. Franko in narodni mandati.

„Proč roke od mandatov, kajti narodna posest so!“ Tako kliče Franko „Glas“ našim kandidatom. To bi bilo seveda jako važno za dr. Frankota, saj drugega mu tako ne manjka kot klerikalnih mandatov. Saj se dr. Franko še spominja, ko je nekemu gospodu našega vodstva izjavil, da za tri mandate naredi konec „agrarni komediji“.

Liberalni shod v Sovodnjah.

Za minolo nedeljo popoldne so sklicali liberalni agrarci na tihem volivni shod v prostore sovodujskega liberalnega trgovca Kodermaca. Vabila so delili jako oprezno. Poslušalcev, ki so šli večinoma iz radovednosti poslušat nekega goriškega dohtarja, katerega pa niso poznali, se je nabralo do 60 z nevolivci vred. Da ni manjkalo zraven tudi vpokojenega sodnega adjunkta Pavletiča iz Gabrij, se razume. Goriški dohtar je seveda priporočal liberalno-agrarne kandidate, kateri edini so zmogni napraviti čudež, da se bo cedil med in mleko po Sovodnjah mesto sedanjih rek Soče in Ipave. Liberalni agrarci imajo malo iskati po Sovodnjah. Jih ni, pa jih ni, da bi verovali agrarno-liberalnim frazam.

„Shod“ v Št. Andrežu.

Vrtojbenski policaj v družbi s štandrežkim nadučiteljem g. Furlanijem sta sklicala shod sinoči ob 8. uri v prostore g. Petra Lutmana. Prostori so bili pripravljeni, pripravljen je bil tudi Mermolja, da spusti svojo navadno govoranco, vse je bilo pripravljeno, samo teh šmen-tanih poslušalcev ni hotelo biti od nikoder, da bi poslušali pridigo policajja. Kislega obraza se je držal Mermolja, in govoranca, katero ni mogel spustiti na poslušalce, ga je dušila. Fjaško popoln.

Cerovski kmetje Mermolju.

Pišejo nam iz Cerovega: Po ključbi nam je prišel v roke Mermoljev „Glas“, v katerem se vrtojbenski policaj zagovarja glede poročila o Fonovem shodu na Sovenci. Nismo wicer poklicani zagovorniki našega č. g. Ivančiča, a resnici na ljubo odgovarjamo Mermolju, da gosp. Ivančič ni prav nič agitiral za shod, ne pred oltarjem, ne na drug način. Ako vas resnica v oči boče, ne moremo pomagati. Da nas je bilo na Fonovem shodu nad 400 volivcev, je resnica in ravno to je bilo krivo, da se je vaš shod tako ponesrečil, da vas je bilo v občinskem domu, kamor je zvalil 12 moč „minister“ zunanjih in notranjih zadev St. Ferjanskega županstva g. Kodrin pod preltvezo, da bodo reševali občinske zadeve. Ti so vam baje obljubili,

o čemur pa silno dvomimo, da bodo delali za vašo stranko. No, številke jasno govorijo, na kateri strani je zaupanje. Spoznali smo Vas in vašo stranko do golega. Postavili ste se za apostole miru in sprave, vihteli ste palmovo vejico miru in sprave v rokah, v srcu pa ste gojili srd in smrt — klerikalcem. Postali ste apostoli razkola. Poznamo dobro tvojo stranko in tebe, Vande! — Da tudi Mermolja skrbi za cerkovske kolone, nismo mislili. Pa pridite enkrat sem k nam nas poduči, da se kaj pomenimo. Samo kričanje, da nas klerikalci farbajo, nam nič ne pomaga in nas ne prepriča. Zavzemite se za naše zahteve in vam bomo hvaležni! Mi se družimo s S. L. S., ker vidimo v nji res delavnih, požrtvovalnih rodoljubov za splošni ljudski blagor. O vaši stranki pa vemo, da vas je rodila hinavščina in da vas vzdržuje zvižda. Zato v boj za Slovensko Ljudsko Stranko!

Glas kraškega kmeta trpina.

Marekije po Goriškem se prirejajo shodi; samo pri nas, na gorenjem Krasu se ne giblje nič. Le samo par bogatašev, ki imajo v svojih zdah skoraj vse prebivalstvo, se posvetuje, koga dvigniti kvišku. Toda razni Kocijani in Muhe niso naši prijatelji. Zito pozor, kmetje! Ali veste, kakšen pomen ima deželni poslanec kakšne naloge in kakšno moč? Deželni zbor dela proračune, rešuje prošnje za podpore, sklepa o davkih, dela nove postave, razveljavlja stare. Kdo bo bolj skrbel za vaš blagor; ali morda ljudje, ki ne dopuste, da bi se mi reveži za en vinar izboljšali stanje? Sedaj ob volitvah vas vabijo: Le vi skupaj držimo, soglasno volimo! Ko bi pa kje snovali kako posejilnico ali zadrugo, pa kriče: Le vsak za se! Le pomislite, da smo lani dobili novo postavo za volitve za državni zbor, letos za deželni zbor. In tudi za občinske zastope se mora preosnovati postava. Ali vam bodo taki poslanci preosnovali občinski volivni red, ki bi radi sami vse vladali v občini, kakor se godi pri nas? Torej kmetije, ne volite takih kandidatov, ki vam jih vsiljujejo bogatini, ker ti bodo zastopali le svoje koristi, ne pa koristi ubogih. Kvišku bratje!

Prijateljica revnega ljudstva pa je Slovenska Ljudska Stranka, zato dne 2. marca volite njene kandidate!

Volilni shod bratov Štrekljev v Kobjlgglavi — popolnoma razbit.

V nedeljo, 23. t. m. prišla sta iz Komna brata Štreklj, da bi imela shod v Kobjlgglavi v prostorih Karola Zega. — Državni poslanec Alojzij Štreklj začne kar govoriti. Pripravljen pa je bil od S. L. S. protigovornik Maks Pipan, obč. tajnik, in začel ugovarjati energično in krepko, da naj se voli predsednika, drugače ne more biti. Soba je bila polna, pa ne Štrekljevih somišljenikov, ampak radovednih, liberalnemu učitelstvu ne naklonjenih mož. — Ker ni bilo predsednika in zato ne pravilnega shoda in je vsak smel govoriti in zabavljati po-jubno, pravi M. Pipan Štreklja, zakaj smo dobili Kraševci samo 3000 kron podpore za seno, ko so na Goriškem dobili 18.000 K itd. Štreklj, govorniku je vedno bolj upadal pogum; ni mogel točno odgovorjati. Dajal je vedno bolj tihe „registre“ od sebe in naposled končal „diminuendo“ in „morendo“. M. P. zakliče: Mi ta dva moža spoštujemo (znasta namreč trte cepiti na Riparjio, na Berlandieri, na razne podlage, a najbolje na liberalni podlagi! Opazi poročevalce), a za poslanca jih nečemo. Mi imamo domačina že izbranega. Učiteljev nečemo. Kdor je za moj predlog, priidi za menoj! Vsi zborovalci zapuste sobo, kot bi trenil, in gg. ponujajoča se kandidata — sta ostalo čisto sama. Priče ne morajo poročati, ali sta še dalje v zrak govorila, ali meditirala svoj žalostni položaj. Ti presneta Kobjlgglava, ki nečes več biti liberalna!

V Križu

so imeli liberalci shod za svoje zaupnike. Govorili so trije učitelji, ki so pa tako neumno inlatili slamo, da so zborovalci nevoljni odhajali.

Ob istem času se je vršil sestanek volivcev-zaupnikov S. L. S. za mestno skupino, ki so sklenili delati na to, da bo izvoljen neodvisni kandidat Leopold onko, veleposestnik v Bovcu.

Jeremija na svojih razvalinah v Bovcu.

Goriški prerok Andrej Gabršček je v soboto zvečer v Bovcu lahko jokal nad razvalinami svoje slave. Imel je shod. Izpovedka ga je poslušalo 36 ljudi, proti koncu jih je imel pa le še 6, tako da je bil siljen nehati, če ni hotel govoriti sebi in stenam. Oj, goriški Jeremija!

Laška ljudska šola v Podgori in kandidat Klančič.

Pod tem naslovom se „Naš Glas“ v zadnji svoji številki zaletava v našega kandidata za deželno poslanstvo, gospoda Antona Klančiča, očitaje mu, da mora šolski okraj goriške okolice valed njegove nemarnosti vzdrževati italijansko ljudsko šolo v Podgori. Zdi se nam, kakor bi se Don Kišot zaletaval v lepoto mlinskega koleasa. Kaj je neki zakrivil g. Klančič na tem, da je šolska oblast na najvišji stopinji z ozirom na uradoma doznano število italijanskih šolo obiskujočih otrok odločila, da se je morala v Podgori otvoriti italijanska šola? Občinski zastop je vse naredil, kar je bilo v njegovi moči, da bi se bil obranil take šole; okrajni šolski svet se je tudi krčevito branil, sprejeti jo v svojo upravo, — a vse to ni pomagalo nič; morala se je ustanoviti iz enakih razlogov, iz kakoršnih se je morala otvoriti v Ljubniku vzlic strastnemu odporu občinskega zastopa — slovenska šola. Da so nezavedni in neznačajni slovenski starši mnogo pripomogli v to, da se je ta šola ojačila v Podgori, to je res; a tega ni kriv gosp. župan Klančič, niti ne občinski zastop podgorske županije, kateri je v vsakem pogledu uxorno naroden, marveč je tega kriva trma in narodna mlačnost tistih slovenskih starišev, katerim ni bilo po volji, da se je novo šolsko poslopje zgradilo tam kjer se je in ki zaradi tega rajši pošiljajo svoje otroke v italijansko šolo, nego bi jih pošiljali v par korakov bolj oddaljeno slovensko. Ako bi bilo odviselo od g. Klančiča, bodite gotovi, bi se ne bila nikdar otvorila italijanska šola v slovenski Podgori, pa tudi otvorjena bi se ne bila ohranila že 15 let; marveč bi bila že davno propala. Toda proti nerazumnosti in neznačajnosti se je zaman borili. Sicer pa je vse to, kar smo pojasnili, prav dobro znano patronom „Našega Glasu“; a oni se zdaj neposredno pred volitvami samo za to zaganjajo v gospoda Klančiča, da bi mu izpodkopali zaslužen zaupanje pri volitvah ter koga drugega potisniti na njegovo mesto. Za to jim gre tem pošlenjakom in nič drugega.

Ceste na Kanalskem.

Noben okraj naše poknežene grofovine ni glede svojih občil tako zanemarjen in zapuščen, kakor je kanalski. Državna cesta in železnica držita sicer po dolini ob Soči od enega okrajnega konca do drugega, pa sta goli prometni žili brez postranskih žilic, ki bi življenju dovajali obširni pokrajini na desnem in oni še obširnejši na levem bregu Soče. Celo rodovitno pogorje od Vrhovlja v okraju goriške okolice do Srednjega in naprej do meje toliminskega okraja nima nobene vozne ceste, ki bi posredovala zvezo med mnogobrojnimi po njem nasejanimi vasi in selišči, pa tudi ne zveze med temi vasi in dolino ob Idriji na državni meji, dočim bode imelo, ko se letos pomladi dokonča delo, edino cesto od Srednjega čez Kambreško do Ročinja držečo z gorskega hrbtišča v soško dolino.

In to pogorje je primeroma jako obljudeno, ravno ker je lepo obraščeno in rodovitno. To spričujejo goste naselbine v plavskem, anhovskem, nkanjskem, idrijskem in ajbskem katastru kakor: Zamedveje, Ložice, Goljevica, Kamnica, Ravne, Vrtača, Kobališče, Zarščina, Felle, Švinki, Debenje, Zapotok, Velendol, Miščiki, Želinje, Uzanje, Markiči, Bajti, Britof, Filiji, Strmec, Lovišče, Lig, Čolnica, Nekovo, Melinki, Grm, Kostanjevica, Ajba, Močilo, Podravna, Hamarji, Podbreg, Travno, Brdo, Kambreško, Peršeti, Kosi, Kras, Rog, Avško, Srednje, Prešno, Dolina, Kolarji, Bizjaki, Vogrinec, Osojnica, Kuščarji, Dolgo. Vsega skupaj je nad 50 vasi in selišč spadajočih pod 4 županije in 6 duhovnj s 4 ljudskimi šolami, 2 finančno-stražnima postajama, ogromen obseg z gozdi, travniki, njivami, s sadnim drevjem in trtami obraščenih

zemljišč. Vse to ozemlje v neposredni dotiki z državno avstrijsko-italijansko mejo je skoro izločeno iz javnega prometa, ker nima do sedaj nobene druge varne zveze z soško dolino, nego ravnokar pretrgano, že omenjeno cesto s Srednjega do Ročinja. Pač sta se že pred leti začeli graditi cesti ob Idriji in od Vrhovlja proti Kobališču; a delo se je že davno ustanovilo in se ne gane naprej, davi je za izplačilo godnih že 10 letnih obrokov dotičnih dovoljenih državnih in deželnih prispevkov. Kar se je zgradilo, stoji zastoj, ne hasni nikomur in se kvari od leta do leta huje, ker je nikdo ne vzdržuje.

Beneški sosedje onstran meje se posmehujejo našim obmejnim gorjanom, čež: „Vaša vlada je hotela kar naenkrat dve cesti zgraditi na meji, pa jej je še za eno zmanjkalo crenka. Le potrpite! Chi va piano va sano“. Naše ubogo ljudstvo pa, ki prestaja vsak dan neznosne nadležnosti in trpi veliko škodo radi carinskih naredb tu in onstran meje, se grize in zavidno gleda na obmejno italijansko ozemlje, katero je previdnost skrbne vlade že davno premrežila s priležnimi cestami.

Na našem obmejnem pogorju živi marljivo, trezno, podjetno ljudstvo; tiso jako hvaležna tla za raznovrstne panoge kmetijstva: za trtorejo, sadjerejo, poljedelstvo, živinorejo, dani so tako rekoč vsi pogoji, po katerih bi prebivalstvo lahko dospelo do trajnega blagostanja — samo cest ni, po katerih bi lahko izvažali svoje izborne pridelke kamor si bodi na trg in zato hirajo obmejne kmetije tem bolj, ker jih tlačijo mora mejno-carinskih naredb.

Enako siromašno v prometnem oziru je pogorje na levem bregu Soče, na katerem se razprostira obsežna banjška planota obsegajoča na površini blizu 14.000 hektarjev štiri županije s 6 duhovnjami in velikim številom raztresenih vasi in selišč. Tudi ta pokrajina je osamljena in malo da ne odtrgana od ostale dežele, s katero nima na nobeno stran varne, priležne zveze.

Gospodarske razmere so na tej planoti v obče jako žalostne, kmetije zadolžene, kmetovanje povsodi primitivno in nikjer ni videti, da bi se vzbujalo med ljudstvom kaj naprednega duha. In vse, kar bi se hotelo vkreniti za povzdigo kmetijstva in za zboljšanje gospodarskega stanja na tej planoti, bi malo ali nič ne hasnilo, dokler se mnogo-brojne naše in selišča ne spravijo v priležno zvezo z železnico, z državno cesto in okrajnimi cestami, ki od vseh strani obdajajo to pokrajino; kajti, dokler ni možno spravljati kmetijskih pridelkov in obrtnijskih izdelkov po varnih potih v kupčijo, je zastoj truditi se za zboljšanje kmetijstva in obrtnij.

Banjška planota ponuja vse pogoje za eno in drugo zboljšanje. Zlasti je na njej ogromen obseg travnikov in v last razdeljenih pašnikov, ki bi pravilnejše oskrbovani redili lahko znamenito število mlečne in uprežne živine ter dali povod cvetoči mlekarški in sirarski obrti — dočim je sedaj po Banjšicah najrevnejša živina in ni o mlekarstvu in sirarstvu ne duha ne sluha. Sicer imajo zlasti v Batah, na Banjšicah, v Kalu in v Lomu prav ugodne lege in dobra zemljišča za pridelovanje razne poljščine. Banjška pašnica velja v deželi za najtežjo; banjško zelje, glavata salata, semenski krompir so na goriškem trgu na jako dobrem glasu. Vse te kulture bi se lahko zelo pomnožile in zboljšale, ako bi dobre cestne zveze olajšale izvažanje dotičnih pridelkov.

Tudi za razne domače obrtnije imajo Banjškarji in Lokovčani obče priznano spretnost n. pr. za izdelovanje kmečkih pletenih stolic, lesenih samokolnic, razne lesene kuhinjske posode, potem za razne kovinske izdelke kakor: nože, hritre, kose, krivce ali foyče i. dr. Vse te izdelke raznašajo sedaj navadno na hrbitu na razne sejmove in v mesto in imajo seveda le malo dobička od svojega dela.

Najpotrebnejša prometna žila banjški planoti je cesta od okrajne ceste v Grgarju do Bat in od tam naprej skozi Banjšice-Kalu do železniške postaje v Avčah, katera bi se iz Kalanaprej potegnila tudi skozi Lom do Sv. Lucije. Za to cesto sta prizadeta cestna odbora kanalski in goriški že preskrbela načrt, na podlagi katerega znaša proračunjena potrebačina za zgradbo od Grgarja do Avč okroglih 380.000 kron. Za to delo je vlada

tudi že obljubila prispevek iz državnega zaloga in sicer 60 od sto skupne potrebačine, to je vsega skupaj 228.000 kron, seveda s pridržkom, da se ta vsota sprejme v državni proračun in da jo potrdi državni zbor.

Ker bi kanalski okraj vzlic znameniti državni podpori ne mogel ob svojih močeh založiti nepokrite potrebačine, podal je cestni odbor dobro utemeljeno prošnjo deželnemu odboru, da bi mu izprosili, če le mogoče, povikšanje državnega prispevka do 80 od sto in izdatno deželno podporo, izrazivši ob enem iskreno željo, da bi se mogla zgradba te tako nujno potrebne ceste pričeti že v tekočem letu.

Da se ustreže tudi drugim prometnim potrebam cestnega okraja, je cestni odbor v svoji seji dne 26. oktobra l. l. sklenil, da se imajo zgraditi, oziroma preložiti in uredniti, pa zajedno med okrajne uvrstiti še naslednje ceste: 1. Kanal-Čolnica-Marijacej-Britof in Čolnica-Kostanjevica; 2. Sv. Jakob-Debenje-Zapotok-Velendol do obmejne ceste ob Idriji; 3. Kanal-Vrh-Bate in Vrh-Banjšice; 4. Gorenjevas-Anhovo-Plave do mosta oziroma do skladovne ceste; 5. Levpa-Zavrh do nove ceste Kal-Lom; 6. Ročinj-Kambreško.

Poleg teh cest je spoznal cestni odbor, da je za uspešni razvoj gospodarskega stanja kanalskega okraja nujno potrebno, da se čimbrže zgrade še naslednje ceste: 1. Lihka-Mrcinje-Avče; 2. Podlešče-Podlaka-Fovški-Kal do čepovanske ceste; 3. Bate Sveto-Podlaka do ravnokar navevedne ceste; 4. Vrhavč-Ilovica-Zabrdo-Kraje do okrajne ceste; 5. Podlaka skozi celo občino Lokavec v Lom do okrajne ceste; 6. Kal skozi Lokavec v Dol nad Čepovanom; 7. Deskle-Rutaršče-Baske do nove okrajne ceste; 8. Avče-Log-Vogaršček-Lom; 9. Postaja Plave-Zamedveje-Vrtača do okrajne ceste pri Kobalarju; 10. Sanič-Zarščina-Zapotok; 11. Gorenjevas-Ravne do okrajne ceste po vrhu; 12. Uranje-Želinje-Debenje; 13. Gorenjevas-Goljevica-Kamnica do vrha; 14. Zapotok do Miščikov; 15. od Majde skozi Nekoro do Kostanjevice; 16. Ajba-Potravno-Močilo-Hamarji; 17. Podravna-Kamberško; 18. Kosi-Rig-Kambreško; 19. Srednje-Pašno-Bizjaki-Volče; 20. od državne ceste pod Dobarjem mimo Kolarjev na Jalje-Dolina-Osredok Jalovec; 21. Dobar-Gomila; 22. iz Kotla-Brdo Bvčarji-Peršeti; 23. Vrtača-Čeren do okrajne ceste; 24. Dragovica do okrajne ceste; 25. Plave-Paljevo-Vodice-Baske do skladovne ceste; 26. Plave-Zigora-Zigomila do Grgarja. Izmed cest navedenih pod 7, 25 in 26 bi cestni odbor sprajal med okrajne tisto, katera bi po sodbi pristojnih oblastev naj bolje ugajala splošnim prometnim in strateškim namenom.

Glede zgradbe novega mosta pri Plaveh je izrazilo namestništvo z dopisom 29. januarja t. l. štev. 26983/II, da bode to napravo po svojih močeh rado-voljno pospešilo. Cestni odbor pa je za to, da se ta most zgradi na državne ceste čez Sočo pri Globnem na zemljišču imenovanem na Ledincih, od koder bi se prišlo naravnost na železnično postajo v Plaveh. Sedanjí most ne ugaja ogromni večini prizadetega prebivalstva radi njegove oddaljenosti in neugodne lege. Tudi bi ulegnil stati novi most manje, kakor poprava starega.

Cestni odbor je z radostjo doznal, da se vojaški krogi živo zanimajo za zgradbo priležnih cest na Kanalskem, zlasti pa v obmejni pokrajini. Zato se je s posebno vlogo priporočil c. in kr. poveljništvu 3. voja v Gradcu, naj bi na merodajnem mestu zastavilo svojo veljavno besedo v to, da bi se nemudoma nadaljevala in dokončala že davno začeta dela na obmejnih cestah in da bi vlada z izdatnimi podpodbami omogočila cestnemu odboru izvršitev ogromne naloge, katere se je lotil.

Vojno poveljništvo je odvrnilo z dopisom 12. decembra pr. l. štev. 3492 Pr. tako-le: „Po prejetem obvestilu c. kr. namestništva v Trstu dovrši se baje cesta ob Idriji do Britofa leta 1911, ona od Vrhovlja do Kambreškega leta 1909. Pomladi l. 1908 dogradi se cesta od Ročinja čez Kambreško do Srednjega.

Radi končne zgradbe okrajne ceste Kanal-Avče do Sv. Lucije je vojno poveljništvo že ponovno potrkalo pri c. kr. namestništvu; torej se želje okraja strinjajo z onimi vojne uprave.

Kar se tiče zveznih občil med soško in idrijsko dolino, bodi tu omenjeno, da je vojna uprava popustila svojedrasno

stališče, po katerem bi ne smelo biti nobene zveze med cesto ob Idriji in ono po vrhu Kolovrata, marveč, da je vojno poveljništvo še le nedavno izrazilo željo nsmestništvu, naj bi od svoje strani po speševalo zgradbo zvez med obema navedenima cestama.

Zlasti za zvezo med Kanalom in Marijasceljem se je vojno poveljništvo že ponovno potezalo pri c. kr. namestništvu, ker jej pripisuje posebno važnost.

Iz vsega tega je razvidno, da vojna uprava ne samb ne stavi nobene zavire zgradbi zvezne ceste od Kanala mimo Marijascelja in Markičev do Britofa in one od Debenjega skozi Zapotok-Velendol do nove ceste ob Idriji, ampak da bode, kolikor se da, delala na to, da se čimbrže zgradi.

Naprava dobre vozne zveze od Kanala do Bat, oziroma do Banjšice odgovarja namenom vojne uprave prav tako, kakor projekt od Leve do nameravane ceste Kal-Lom, dočim ima zveza na desnem bregu Soče od Kanala do mosta v Plaveh tako dolgo neznanen pomen za vojne namene, dokler se ne zgradi most morda pri Anhovem ali Goranjem polju. Slednjic je omeniti, da se kaže potreba, zboljšati cesti s Kambreškega v Ročinj vhod v državno cesto.

Izmed vseh drugih v vlogi cestnega odbora navedenih cest zanima se vojno poveljništvo posebno za tiste, katere drže iz soške doline do vrha Kolovrata.

Ta uradna izjava vojnega poveljništva je osvežila cestnemu odboru pogum, da se je takoj čvrsto lotil izvrševanja svojih sklepov. Pred vsem mu je preskrbeti potrebnih načrtov za zgoraj označene ceste; najprej za one, ki se nameravajo povzdigniti med okrajne, potem polagoma za vse druge. In v tej nalogi tiči prva težava, katero mu je premagati. V deleži je namreč težko dobiti zasebnih inženirjev, katerim bi se lahko poverila ta dela z nekako gotovostjo, da potem obveljajo njihovi operati. Pristojna oblastva — deželni odbor in politični stavbeni uradi pa nimajo zadostnega tehničnega osobja na razpologo, da bi ga mogli in hoteli odrediti v prilog cestnim odborom. In vendar si ni mogel čestni odbor drugače pomagati, nego da se je obrnil do c. kr. vlade naj dovoli svojim inženirjem, da čimbrže napravijo potrebne načrte. Z ozirom na to, da so nameravane cestne zveze v obmejnem okraju državnega pomena in nujno potrebne, pričakovati je zanesljivo povoljne rešitve. —

Poprečno precenjeni stavbni stroški samo za nameravane okrajne ceste brez tistih, za katere je vlada že obljubila državne prispevke, bi znašali nad 600.000 kron; za vse druge potrebne ceste, priprosto zgrajene v navadni širini 3 metrov, pa oskrbljene z ogibalšči, bi trebalo najmanj še enkrat toliko denara. To je seveda ogromen potrošek, o katerem niti misliti ni, da bi gmotno obnemogli okraj sam omagal, zlasti če se preudari, da so njegovi kontribuenti že sedaj obloženi.

V tem okraju, katerega je cenitev pri zadnji uravnavi zemljarine hudo pritislila, so namreč za leto 1908 naložene uaslednje doklade na državne izravne davke v odstotkih:

davčna občina	deželna	občinska	cestna	šolska	skupaj
Ajba	25	125	41	72	263
Anhovo	25	91	26	72	214
Plave	25	88	26	72	211
Ukanje	25	95	26	72	218
Avče	25	137	36	72	270
Banjšice	25	83	36	72	216
Bate	25	328	36	72	461
Deskle	25	72	26	72	195
Kal	25	188	36	72	321
Kanal	25	66	26	72	189
Bodrež	25	53	26	72	176
Gorenjervas	25	51	26	72	174
Idrija	25	55	26	72	178
Morsko	25	51	26	72	174
Vrh	25	56	26	72	179
Lokovec	25	100	36	72	233
Ročinj	25	107	49	72	346
Doblar	25	200	49	72	346
Povpr. dok.	25	83	30	72	210

Kakor je videti iz predstoječega razkaza, sta občini Gorenjervas in Morsko ajniže obloženi s skupno doklado 174 odst., občina Bate pa je najhujše obremenena z doklado 461 odst., kar je čez vse meje pretirana obložba. Pa tudi poprečna mera 210 odst. z ozirom na

obstoječe gmotne razmere moči obdačencev.

S tem, da je cestni odbor naložil tistim občinam, v katerih se imajo letos graditi nove ceste, do 49 odst., vsem drugim pa 26 odstotno doklado, jih je pač najviše obremenil, kar je po svoji vesti mogel. Zraven tega pa je pripravljen, najeti pri deželni hipotečni banki do 100.000 kron posojila s pogojem, da se mu bode izplačeval ta denar sproti, kakor bodo dela napredovala in da se poravnal dolg v 50 letnih obrokih po amortizaciji, tako da bode tudi prihodnji rod pomagal plačevati ceste, ki mu jih bode sedanjí zgradil. To posojilo pa se zajme šele tedaj, kadar bode zagotovljena zadostna državna pomoč, da se lahko začnejo najpotrebniše izmed nameravanih cestnih zgradb. Okraju, prizadetim občinam in prebivalstvu bi bilo seveda najbolje ustreženo, ako bi se napovedana pomožna akcija v prilog našeí deželi tako izvedla, da bi se cestnemu odboru odmerila in zagotovila zadostna skupna vsota za zgradbo vseh potrebnih okrajnih cest; vsem tistim občinam pa, katere bi se z veljavnimi sklepi obvezale, da tudi same kaj store bodisi z odstopom potrebnih zemljišč, ali z opravljanju robot v namen, da z lastno požrtovalnostjo olajšajo stavbne stroške, da bi se tudi istočasno zagotovili potrebni državni prispevki in s tem omogočilo, da bi se obe prizadeti pokrajini v najkrajšem mogočem času oskrbeli s priležno cestno mrežo. Tako bi se posredno najhitreje doseglo zboljšanje gospodarskega položaja naših občin in našega ljudstva in takšna akcija bi ne bila samo pomožna, ampak bila bi v pravem pomenu besede o d r e š i l n a.

Toda pripustivši modri previdnosti ces. vlade, da izvede obljubljeno akcijo v prilog našeí deželi po svojem najboljšem spoznanju, pričakujemo zanesljivo, da oblagodari naš okraj, ki je ravno radi pomanjkanja varnih in priležnih občil gospodarsko najhujše propadel, z obilnim deležem državne podpore v označeno svrhu, da se dosedaj zanemarjene in pozabljene pokrajine odprejo javnemu prometu, da se posredno pospeši kmetijstvo in olajša razvoj obrtnij, da se povikša vrednost posestev in ojači njih davčna moč in kar je velikega pomena, da se povzdigne ugled države tu na avstrijsko-italijanski meji in pospešijo in zavarujejo tudi oni prevažni interesi, za katere se po vsej pravici zanima in poteza vojna uprava.

E. Kl.

Zadnje poglavje o državní podpori za nabavo sena.

Pravzaprav poslanec Štrekelj ni zaslužil blamaže, ki mu jo je napravila „Soča“ s svojo imenitno novico, da je vlada dovolila povišanje državne podpore za nabavo sena do zneska 140.000 kron. Njegova krivda obstoji edinov tem, da ni razumel pisma, ki mu ga je morda pisal finančni min. (odnosno kak drugi uradnik iz ministerstva). Poslanec Štrekelj, ki je sicer (po „Soči“) ne samo najboljši, ampak sploh „edini“ pravi ljudski zastopnik, je ob enem tako nedolžen gospod, da ne ve, kar je vsakemu znano — če se zanima za finance —, da finančno ministerstvo ne more nakazati podpore v letu 1908 za leto 1907. On ne ve, da, ako se podpora nakáže letos, je dovoljena za letos ne pa za lani in da je k večjemu mogoče, da finančni minister dovoli drugemu ministru letos kredit, ampak že na račun rednega kredita za prihodnje leto.

Mi tega ne zamerimo Štreklju, pač pa bi mu to morala zameriti „Soča“, ker je njen pristaš.

Kdo pa ima zaslug, da se je ta vladna podpora dovolila?

Povedali smo že, da sta toliko minister za notranje zadeve, kolikor poljedelski minister, vkljub opetovanim obljubam, meseca novembra 1907 izjavila poslancu Fonu, da odklanjata vsakopomoč. Vsled odločnega nastopa po poslanca Fona sklical je na to *ministerski predsednik baron Beck* na konferenco ministre, ki so v tej reči prihajali v poštev, in tedaj se je sklenilo, da mora poljedelski minister zahtevati od finančnega ministra potrebne denarja.

Je-li vedel poslanec Štrekelj za to posvetovanje? Je-li bil morda on tam prisoten?

Poljedelski minister je takoj zahteval od namestništva novo poročilo, poslanec Fon pa se je oglasil pri namestniku v Trstu ravno na dan, ko je imelo to poročilo oditi na Dunaj.

Ve-li poslanec Štrekelj, kaj je tistikrat Fon dosegel?

Poslanec Fon je potem nemorno deloval, da bi se podpora čimprej nakazala in je zvedel končno že 19. decembra 1907, da se je nakazal poljedelskemu ministru znesek 145.000 kron.

Poslanec Štrekelj pa je bil o tem obveščen par mesecev kasneje!

To so gola dejstva.

Ker je pa poslanec Fon previden mož, se ni zanašal, da pride ves ta denar k nam in za to tudi ni hotel razglasiti zneska dovoljene podpore. In da je imel popolnoma prav, kaže dejstvo, da poljedelski minister nakazal za Primorje samo 79.000 K. Nam bi se zdelo naravno, ako bi bila „Soča“ povprašala poslanca Fona, kako je to, da je poljedelski minister pridržal skoraj polovico nakazane mu svote, toda „Soča“ je tako neumna, ali pa tako slabo podučena, da jej tako priprosta stvar ni prišla na um! —

Kako bi pa bila „Soča“ brohala, ako bi bil Fon k temu povedal, da je toliko denarja nakazanega, a da ga jetako malo prišlo v deželo. Križ božji!

Sicer pa je poslanec Fon ukrenil vse potrebno, da se podpora zviša.

Da podučimo nekoliko „Sočo“ jej izdamo, da ima dotični spis poljedelskega ministra številko 2433 iz leta 1908 in da je v finančnem ministerstvu od 26. januarja 1908.

Nam gotovo ni prijetno, da semozmo bavití še vedno s to rečjo, ali prijetni smo bili dejstva pibiti, ker „Soča“ ne neha kovati v nebo „zasluge“ poslanca Štreklja glede te vladne podpore.

Denar smo gotorili zadnjo besedo, ker nimamo več časa, da bi „Soči“ odgovarjali. Ona ima vedno zdtnjo besedo kakor baba, ki je še iz vode kazala škarje. Punctum!

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkeinega olja iz najugodnejih krajev.

Gorica, via Teatro 20, via Seminario 10
Olje za luč 40 kr. lit. Olje corfu 60 kr. lit.
„ oljkino 52 „ „ „ bari 60 „ „
„ fineje 56 „ „ „ lucca 70 „ „
„ bolje 56 „ „ „ nizza 80 „ „
„ dalmat. 56 „ „ „ najfin. 1 gl. „
„ istrsko 56 „ „ „ „

Priporočam čč. duhovščini in cerkvenim oskrbníštvom.

Edina zaloga oljkeinega olja v Gorici.

Loterijske številke.

22. februarja.

Dunaj 10 81 46 25 82
Gradec 45 15 14 36 8

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovalšče nirnberskega in drobnega bagater tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obnvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Lekarna

Cristofolotti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice

s znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo vedno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da ugiue v kratkem času omoitica in životna lenost (mrtnost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2, kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-oveg v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Pomožna akcija za Primorsko.

Načelnik sedanje dunajske vlade, ministerski predsednik baron Beck, je spoznal, da nekatere dežele na jugu so bile do zdaj tako zanemarjene, da jim ni mogoče pomagati z navadnimi sredstvi, katere vlada rabi v ta namen, ampak da treba začeti v njih prosih pomožno akcijo.

Med te dežele šteje baron Beck tudi Primorsko, katero — kakor je sploh znano — skoro v nobenem oziru ne more držati koraka z drugimi deželami, ker je preveč ubožno. V zadoščenje si moramo šteti, da se je našel državnik, ki je priznal to očitno resnico nasproti mnogim drugim, ki so mislili, da na Primorskem se čedita mleko in med po deželi.

Ministerski predsednik je naročil, naj se sestavi komisija iz uradnikov deželne vlade in raznih ministerstev, ki naj sestavi program, po katerem naj bi se pomagalo Primorski v raznih kulturnih in gospodarskih panogah. Ta komisija deluje že dalje časa in je skoro pri koncu s svojim obširnimi načrtom.

Predno se to delo sklene, hotela je vlada dati priliko za stopnikom primorske dežele, naj se izjavijo, kaj bi bilo sprejeti v program, ki se ima vršiti skozi mnogo let, po njihovem mnenju, ki so si je vstvarili po mnogoletni skušnji in po občevarju s svojimi volivci.

Dne 17. februarja je bila na Dunaju seja te komisije, h kateri so bili povabljeni tudi državni poslanci goriški, da izrazijo svoje želje in zahteve. Vabljivi so se odzvali vsi vabljeni državni poslanci, izvemši poslanca za Kras, gospoda Alojzija ŠTREKLJA.

Koristi in potrebe goriškega mesta je zastopal in povdarjal župan dr. Marani, one gradiščanskega okraja — furlanskih in slovenskih občin — gospoda dr. Faidutti in dr. Bugatto, one slovenskega dela dežele pa poslanca Fon in dr. Gregorčič.

Fon.

Prvi je navajal potrebe goriškega mesta župan dr. Marani; med drugim je zahteval italijansko univerzo v Trstu in italijanske srednje šole v Gorici.

Za njim je dobil besedo poslanec Fon; zagovarjal je v prvi vrsti uravnavo Soče in Vipave in njunih pritokov; zahteval je, da vlada preskrbi zdravo pitno vodo in napajališča na Krasu, po Brdih, in na banjski planoti, kjer je potreba največja, potem pa sploh, kjer se kaže potreba.

Priporočal je podržavljenje ceste od Bovca do Trente in podaljšanje te ceste od Loga vsaj do Dev. Marije; potem čimbrže uravnavo klancev med Serpenico in Trnovim in med Klužami in Logom, nadaljni razvoj cestne mreže na Tolminskem in Cerkljanskem; naglašal je velike cestne potrebe na Kanalskem in po Brdih ter jih podrobno popisal in priporočal, naj se posebno že začeta cestna

dela čimprej dovršijo. Zagovarjal je slednjič, kar se tiče cest, zgradbo priležne ceste s trnovskega gozda do Šempasa in podržavljenje dornberško-braniške ceste do kranjske meje.

Opozarjal je na potrebo železniške zveze v Brdih, med Idrijo-Sv. Lucijo - Kobaridom - Italijo in med Kobaridom in Bovcem, — eventuelno, dokler bi se železnice ne zgradile, vpeljavo parnih tramvajev po Brdih in automobila v Gorah.

Govornik je dalje poudarjal potrebo zboljšanja planinskih pašnikov na Bovškem in Tolminskem, povzdigo mlekarstva in sirarstva, ustanovitev mlekarskih šol in uzorne mlekarne in sploh pospeševanja kmetijstva.

Odločno je zahteval od vlade, da se loti rešitve kolonskega vprašanja ter je razodel svoje mnenje, kako bi se kolonom dalo pomagati brez škode dotičnih lastnikov.

Gledé šolstva je zahteval takojšnje premeščenje koperskega učiteljskega v Gorico, ustanovitev slovenske gimnazije in realke, korenito preosnovo na narodni podlagi ženskega učiteljskega in vadnic v Gorici; ustanovitev slovenske ljudske šole v Gorici in izdatno državno podporo za slovensko ljudsko šolstvo na Goriškem; slovensko trgovsko in obrtno šolo v Gorici, potem strokovnih šol, kakor n. pr. šole za lesno obrt v Solkanu, v trnovski županiji, košarsko v Sovodnjah itd.

Po govoru je g. posl. takoj izročil tozadevno spomenico vladi.

Dr. Gregorčič.

Dr. Gregorčič je imel daljši govor, iz katerega posnamemo sledeče:

„Ker je bil tovariš Fon tako prijazen“ — rekel je govornik — „da je posegel tudi v moj volivni okraj ter navedel, kaj mu je neobhodno potrebno, smem biti v svojih besedah krajši; a nekoliko dostavkov in pojasnil moram vendar dodati.“

Kmečkemu prebivalstvu je treba najprej, da se mu zboljša gruda, na kateri in od katere živi. V ta namen treba najprej strogo ločiti, kaj je gozd in kaj je zemlja, ki se dá porabiti za pašo, travnik ali njivo. Tu treba ozirati se na dejanske razmere, ki se dandanes veljajo, in ne na stare urbarje iz daljnih stoletij, v katerih je morda zaznamovana katera parcela kot „gozd“ ki že zdavnaj služi kot pašnik ali senožet. Staro ime ne sme odločevati, ampak sedanja uveljavljena resnica. — Dalje treba, da se vsako zemljišče uporabi za to, za kar je sposobno. Radi tega ni opravičeno, da se prepoveduje kozoreja na takih zemljiščih, ki se ne dajo drugače porabiti, v občinah, ki so navezane na kozorejo in ki brez nje ne morejo živeti. Takih občin ni veliko, vendar so nekatere scela ali deloma, n. pr. Trenta, Soča, Kal - Koritnica, Žaga, Drežnica, Koritnica pri Grahovem in morda še katera. Iz onih krajev, kjer

koze pasejo, se ne dá spraviti ne trava, ne stelja, ne drva, ne kaj drugega. Ali koze, ali pa nič.

Kmetu potrebni svet, bodisi za pašo, bodisi za drugo rabo, treba varovati, da ne gre pod zlo. Zato treba urediti hudournike, ki razjedajo in odnašajo rodovitni svet v vedno večji meri.

Treba zasaditi gola rebra in neobrsten svet, da se ohrani zemlja in da svet prinaša sadu, ki se sme od njega zahtevati. Koliko rodovitne zemlje so odnesli Soča in njeni pritoki? koliko pridelka bi dajale goličave in plazovi, ako bi bili zavarovani in obsajeni ali osezani!

Zemljišča, posebno pašnike in travnike, treba zboljšavati, kamenje in grmovje se mora trebiti; po možnosti treba svet gnojiti; sejati se morajo trave in zelišča, ki so planšarstvu in kmetijstvu najbolj primerna. V to treba pouka in podpore, katero dati je poklicana država. Na Tolminskem je svet izredno pripraven za planšarstvo in vsakovrstno obdelovanje. Vlada je kriva, ako dežela ne napreduje.

Nekatere planine so brez studencev, brez vode, brez hlevov, brez primernih staj in stanu. Vlada mora planšarje opozarjati, da je to potrebno, in podpirati jih, da si vse to in primerno opravo omislijo.

Najboljša agrarna operacija je razdelitev občinskih zemljišč. To priča mnogoletna skušnja v vsej deželi. Zato je obžalovanja vredno, da vlada ne predlaga več v Najvišjo sankcijo tozadevnih sklepov deželnega zbora in deželnega odbora goriškega, češ, da taki predlogi naj se prej izročijo v pretres deželnemu uradu za agrarne operacije, ki se ima še le ustanoviti. S tem se razdelitev zavlačuje in ni izključeno, da se v katerem slučaju podere delo, ki traja 5, 10 ali celo 20 let. Ako sta deželni zbor in deželni odbor razumelo svojo nalogo, predno se je sprožila misel o ustanovitvi dež. urada za agrarne operacije, razumeta menda tudi zdaj, in je popolno nepotrebno in neopravičeno čakati s sankcijo predloženih načrtov.

Kmečko prebivalstvo na Tolminskem je dovetno za vsak koristni pouk in pravi napredek. To je pokazalo z ustanovitvijo raznih kmečkih združenj in društev. Redko kje so mlekarke zadruge tako gosto posejane in tako uzorno upravljane, kakor na Tolminskem. Kmečke zadruge in „Katol. politično društvo v Bovcu“ so prosile, da bi se v Bovcu, Volčah, Zatoiminu, Cerknem ustanovile uzorne mlekarne ali mlekarske šole; pa zastoj. Cerknem je imelo lanskega leta pettedenski mlekarski tečaj. To je vse. Cesarska vlada se pozivlja, naj se ozira z bistrejšim in prijaznejšim ocesom na prošnje in zahteve ljudstva.

Mlekarske in sploh gospodarske zadruge potrebujejo vladne podpore, ker same ob

sebi so prešibke, da bi si mogle oskrbeti, kar treba. V tem oziru je pa vlada mnogo, mnogo prenezaupna in prepočasna. Kmetijsko društvo v Cerknem je dobilo 5000 K podpore v petih letnih obrokih. Na nadaljno prošnjo pa še zdaj — po 2, 3 letih — ni dobilo odgovora. Predno Cerknem državna pomoč priteče, lahko društvu že vsa krv odteče, — in potem je državna podpora prekasna.

Za ljudi in živino potrebna je v zadostni množini zdrava voda, za katero se naše ljudstvo mnogo trudi. Napravljajo se vodovodi, vodnjaki, napajališča, zbiralniki na levo in desno. Ali mnogokatero delo se ne prične ali se priče to ustavi, ker ni državne podpore, ki se je obetala, od nobene strani, ker državni uradi nimajo časa, da bi načrte pregledali ter stavili svoje nasvete. Med tem vsa stvar zaspi ali pa zabredejo kmetje v dolgove, ako hočejo po vsej sili zase in za ljubo živino zadostne zdrave vode. Hitrost ni coprnija; ali državni uradi ne hlepijo po tem, da bi se jim hitrost očitala. In vendar je veliko na tem ležeče, da si država ohrani in množi zdravo in krepko kmečko ljudstvo. —

Vodovodi se napravljajo tudi iz zdravstvenih ozirov, glej Podbrdo; z njimi se družijo kanalizacije (Drežnica, Zatoimin) in odvajanje nepotrebne vode. Neobhodno potrebno je, da v vseh teh podjetjih država podpira in navdušuje svoje zveste državljane in zanesljive varuhe državnih mej.

Država naj pošlje svoje ljudi, ki bodo ljudstvo poučevali v vseh teh delih; naj mu da svojih uradnikov za izdelavo načrtov in preudarkov ter naj mu podeli potrebnih podpor iz državnih sredstev v državno korist.

Deželni zakon je uvedel občinam dolžnost, da si nakupijo sposobnih bikov v potrebnem številu. To stane mnogo, in marsikatera občina ne more zadostiti postavi s svojimi sredstvi. V teh slučajih je neodhodno potrebno, da poseže država vmes ter da podeli potrebnim občinam primerno podporo za nakup občinskih bikov.

Na mnogih krajih na Tolminskem (in na Kanalskem) cvete domača obrt s čipkami, pletenim blagom in važnimi domačimi izdelki. Te naj država goji in podpira; naj poskuša, ali bi se ne dali uvesti motorji na vodo ali na veter, za mline, žage in drugo. Na Kobariškem nameravajo začeti z izdelavo opeke iz cementa, ki se do zdaj uvaža iz Italije. Domače poskuse naj vlada podpira.

Vodna moč, katere je obilo v deželi, daje povod, da se tu in tam spočne misel o kakem obrtnem podjetju; ali brez državne pomoči, ki je v začetku potrebna, take dobre misli navadno zaspijo. „Katol. politično društvo v Bovcu“ je opetovano prosilo, naj bi se napravila v Bovcu državna strokovna šola za obde-

lovanje lesa; ali do zdaj niti odgovora ni dobilo.

Država sama namerava porabiti vodno silo gorenje Soče v nabavo elektrike. Enak namen zasleduje neka privatna družba, pa z drugim načrtom. Načrt zasebne družbe ljudstvu bolj ustreza, nego vladni; a splošna je želja; naj ostane vodna moč, oziroma elektrika prihranjena državi in deželi, in naj se ne oddaja v tuje, zasebne roke. Vlada naj premeni in izboljša svoj načrt.

Ali to ne zadostuje, da se kmetu pomaga izboljšati njegova zemljišča, živino in njive. Treba, da ima tudi primernih cest in kolovozov, da svoje pridelke lahko spravi v denar. Tedaj še le ima veselje do dela in lahko govori o nekakem blagostanju. Najoddaljenejši vasi in sela morajo kolovozi vezati z državnimi in okrajnimi cestami, tedaj še le je mogoče popolno izkoriščati važne panoge kmetijstva.

V zadnjih desetletjih je vlada mnogo storila za državne ceste; ali še preostaja v tem pogledu marsikaj. Treba še odvzeti klanec med Trnovim in Srpenico ter ozirati se pri tem na to, da Trnovo ne bo škode trpelo, ko mu gre zdaj cesta skozi vas. Pa tudi od Bovca naprej od Ključ proti Logu so potrebne poprave in premembe, ki bodo sicer drage, a se ne dajo odkladati.

Okrajna cesta iz Bovca v Sočo in dalje do Baumbachove koče je v slabem stanu ter potrebuje podaljšanja do Sv. Marije v Trenti in dalje čez Mojstrov v Kranjskogoro, kamor naj bi peljal vsaj složen in varen kolovoz s potrebnimi izogibalšči. Naprava in vzdrževanje teh cest bi mnogo stalo; vse bi morala država prevzeti v svoje roke. Trenti, najsiromašnejši in najubožnejši občini bi bile vsakoletne poprave vir novih dohodkov, da ne bi jim trebalo trumoma hoditi po svetu, kjer si iščejo vsakdanjega kruha za-se in za svojce.

Ob italijanski meji se trudijo okraji in občine za dobre ceste; pa ne morejo vsega zmagovati. Tu mora vlada vmes poseči in krepko podpreti podjetno ljudstvo. Ceste iz Kobarida po Kotu v Briginj in Loge do Stanovišč onkraj Nediže, iz Idriškega na Livek in bližnje vasi, od kamenskih mlinov do Fonov, iz Volč v volčanske Rute, iz Ušnika čez Kosmarico k Sv. Luciji, iz Kobarida v Drežnico, Magozd in Ravni, iz Ladrij na Libušnje, Vrsno in v Krn so več kot krajevnega in okrajnega pomena ter vredne, da obrača visoka vlada na nje svojo pozornost in jih krepko podpira pri napravi in pri vzdrževanju.

O cesti na levem bregu Soče od Kobarida skozi Ladri čez Kamno po deželi v Tolmin in k Sv. Luciji niti govoriti. Že to, da ta cesta obstaja iz davnih časov in da jo ljudstvo rabi vsak čas, kaže njeno lokalno potrebo. Ali današnji državni položaj nasproti sosodnemu kraljestvu stavlja to cesto v ospredje med drugimi cestami in zahteva brezpogojno, da se na Kamnem zveže z državno cesto na desnem bregu Soče z mostom, za kateri se oglašajo ljudstvo od nekdanj in za kateri sta se zavzela cestna odbora v Tolminu in Kobaridu. Vlada

je že zagotovila svoj prispevek k temu delu za most in cesto; ali ta prispevek ne zadostuje. Z ozirom na važnost te ceste in mostu in na veliki potrošek, ki zahteva vse to delo, treba, da vlada izdatno zviša državno podporo za to podjetje, ker občine in okraja ne bi mogli kriti stroškov, ki bi prišli na nje po sedanjem proračunu.

Okrajna cesta iz Tolmina čez Lubinj skozi Podmelc, oziroma z Bače čez Knežo in Grahovo do Podbrda ter dalje čez Petrovobrd v Železnike na Kranjskem naj se podpravi ali pa naj daja država okraju zdatno letno podporo za vzdrževanje te ceste, ki je za krajevni promet in z ozirom na celokupne državne koristi velikega pomena. Na vsak način pa treba, da vlada, ki je izdelala cesto od Podbrda čez Petrovobrd do Železnikov, popravi nedostanke, ki so se vrinili vsled hitre gradnje, predno to odda cestnima odboroma v nadaljno upravo.

Cerkljanski okraj potrebuje posebno zvezo s sosednjo Kranjsko in z bohinjsko železnico. V prvem oziru pride v poštev cesta Cerkno-Novake-Kopačnica; v drugem oziru Cerkno-Bukovo-Hudajažna, kakor tudi Reka-Bukovo-Hudajažna in druge. Tamašnji cestni odbor je načrtal cestno mrežo, katero bi trebalo v okraju izvršiti. Od vladinega sodelovanja je odvisno, da se to čimprej zgodi.

Sv. Lucija je naravno središče, kjer se stekajo ceste in železnice iz raznih krajev. Velikega pomena bi bila cesta, ki bi vezala Čepovan-Vrata - južno pobočje v Idrijski dolini — s Sv. Lucijo, po kateri bi prišel trnovski gozd v dotiko s svetom zlonimi svojimi kraji, iz katerih do zdaj ni bilo mogoče izvažati gozdnih pridelkov, tako da so ostajali neporabljeni brez vsake koristi. — Sv. Lucija potrebuje še cestne zveze z Lomom, kamor je napravljen lep kolovoz, ki na enem težavnem mestu čaka še pridne, umetne roke, da bo mogel služiti svojemu namenu. — Enako potrebna je cestna zveza čez Log in Vogršček z Avčami, v kateri smeri je že nekaj poti in nekaj kolovoza na eni in na drugi strani. Vendar manjka na tej progi še nekoliko, posebno most čez Vogršček, kamor bi prihajal s hriba drug kolovoz iz Loma.

Šentviškogorska planota ima začelo že marsikatero cesto, ki veže posamezne vasi med sabo ali pa z državno in okrajno cesto v idrijski in baški dolini, pa skoro nobena ni dovršena in v takem stanu, kakor bi bilo želeli. Z razmeroma majhno državno podporo bi se vsa ta zapričela dela lahko srečno končala v veliko olajšavo ondašnjemu prometu in vsostransko korist ondašnjemu nadarjenemu in pridnemu ljudstvu.

S tem sem omenil le glavne ceste in poti v tolminskem okraju; potrebnih je pa še mnogo več, katerih ne morem tu posamič naštet, katerim pa naj visoka vlada ne odreče svoje mogočne podpore, ko se prizadeti krogi za njo oglašajo. Karkoli da država na Tolminskem v cestne namene, je dobro obrneno; vsa taka glavnic je plodonosno naložena, ter ne pomaga ljudstvu le takrat, ko ceste dela, ampak mu je obilno pomoč pri vseh njegovih nadaljnjih naporih v kmetijskih in sploh gospodarskih ozirih.

Z voznimi cestami v ozki zvezi so železne ceste. Tolminski okraj se je skoro pol stoletja potegoval za predelsko železnico; slednjič je dobil predlanskim bohinjsko železnico. Ali s tem ni pomagano vsem zahtevam, katere stavi ta okraj na državo v prometnem oziru. Podaljšanje te železnice po stranski progi Sv. Lucija-Želin-Idrija je neobhodno potrebno, da pride cerkljanski okraj v neposredno zvezo s svetom in z bohinjsko železnico. Enako potrebno je podaljšanje od Sv. Lucije skozi Tolmin do Kobarida in dalje do Loga ali Bovca. Začasno naj se uvede med Kobaridom in Logom vsaj promet z avtomobili. Deželni zbor goriški je že opetovano pokazal svoje zanimanje za te črte, ker je prosil za potrebno predkoncesijo in je odločil potrebne vsote za traziranje teh črt. Naravno je, da brez krepke državne pomoči se tako delo ne more izvršiti.

Glede na uravnavo Soče in hudournikov ter izsuševanje močvirnatih tal zavrača govornik na interpelacijo, katero je v tem oziru vložil na cesarsko vlado v poslanski zbornici državnega zbora pred 6 ali 7 leti. V njej so podrobno navedene vse tozadevne potrebe v vsi deželi.

Soča dela mnogo škode že v gorenjem svojem toku v Trenti in Soči, dalje pri Čezsoškem Logu, na Žagi, med Kobaridom in Sv. Lucijo. Za uravnavo Soče na zadnjem mestu bili so prirejeni že načrti; a delo se ni izvršilo. Hudourniki Kamnim, Šijak, Učaja, Boka, Malovaški potok, Banšica in drugi delajo mnogo škode in so nevarni; ali država ne stori potrebnih korakov, da bi se zagradili. In če začne katere korake, jih pa ne konča.

Za uravnavo Kamnice pri Volčah je bilo pred leti že vse pripravljeno; a vlada se je spomnila, da ako se uravna volčanska stran, pride v nevarnost Vrblje na levi strani Soče. Namesto, da bi oboje uredila, je pa še Kamnico zanemarila. — Tolminski most je v nevarnosti, da Soča zbeži izpod njega v tolminsko gmajno in da ostane most brez vode. — Na Kamnem so se izvršila majhna brambena dela brez pravega pomena; Soča in Volarje pa še dalje izpodjedata svet in odnašata rodovitno zemljo. — Enako se godi v Idriškem in na nasprotni strani v Ladrih in Smastih. Vladni organi nimajo odprtih oči za razdirajočo moč Soče in njenih pritokov. — Šijak je bil že nekaj uravnan; zdaj preti nova nevarnost; delajo se zopet priprave za novo uravnavo; ali bati se je, da Šijak ne bo čakal, dokler bi kdo hotel, marveč da zasuje, kadar se mu zljubi, strugo kobaridske Idrije, preplove kobaridsko Blato, zadnjo državno cesto med Kobaridom in Robičem ter prouzroči mrzlične močvire, ki so se prej nahajali v teh krajih. — Nediža z Belim potokom in drugim pritoki izpod Stola in z Mije razsajajo po kobaridskem Kotu ob italijanski meji ter odnašajo plodovito prst, ker ni nobenega, ki bi se pobrigal za blaginjo ljudstva, ker država obrača svojo skrb in svoje podpore drugam. — Malovaški potok v Dvoru pri Bovcu je že nekatere kratki nasul gruča in kamenja v hiše in hleve, mimo katerih vali svoje razburkane valove, ter preti, da ob prvi priliki prouzroči veliko

škodo. »Katol. politično društvo v Bovcu« se je opetovano zateklo do visoke vlade s prošnjo, da bi pomagala sploh in posebe še glede na ta hudournik; pa do zdaj vse za stonj. —

Močvirje med Kobaridom, Idriškim in Starimselom, kateremu pravijo domačini Blato, je sicer le deloma izsušeno, vendar že ta korak je imel prav dobre posledice v zdravstvenem in gospodarskem oziru. Neobhodno potrebno je, da se delo dovrši ter podvojijo dosedanje dobrodejne nasledki izsušenja. Tla so tam močvirna, ker je svet skoro popolno raven in visi le neznatno proti Soči, oziroma proti Nediži.

Ako hoče država v resnici pomagati tolminskemu okraju, naj se ozira na tu izražene potrebe in želje.

V kulturnem in gospodarskem oziru treba še omeniti, da stroški, katere povzročuje ljudsko šolstvo, postajajo neznosni, ker za vse šolske potrebščine, stvarne in osebnostne, morajo skrbeti le okrajni šolski zalogi, kateri — ako odštejemo nekaj prispevkov iz deželnega zaloga — smejo kriti svojo potrebsčino edino le z nakladamina iz ravne davke. Ako vlada noče, da obnemorejo naši okraji, treba, da jim država prispeva za stroške ljudskega šolstva.

Da bi dajala dežela še večje prispevke od sedanjih okrajnim šolskim zalogom, je težko pričakovati. Morebiti bi se to zgodilo, ako bi država odprla deželi nov vir dohodkov s tem, da bi jej prepustila dobiranje državne užitnine, kar je po obstoječih zakonih mogoče, in kar bi doneslo deželi, kakor skušnja uči, lepih dohodkov.

Tudi premeščenje slovenskega oddelka učiteljskega iz Kopra v Gorico bilo bi okrajem in posameznikom v gmočno in kulturno korist, ker vzdrževanje dijakov v Gorici je ceneje nego v Kopru in ker Gorica nudi mnogo več ugodnih okoliščin za vzgojo in izobraženje mladine nego mali, zapuščen Koper.

Glede slovenskega vseučilišča se slovenski zastopniki z Goriškega strinjamo z zastopniki drugih slovenskih pokrajin ter smo z njimi vred storili skupne korake v tej stvari in jih še storimo po potrebi.

Z ozirom na srednje šole v Gorici se popolno ujemam z gg. predgovornikoma, da naj se te šole v zmislu opetovanih sklepov deželnega zbora goriškega preustrojijo tako, da bo materni jezik dijakov služil kot učni jezik naši domači mladini.

Ni mi treba posebe poudarjati, da glede na slovensko trgovsko šolo, katero nameravajo ustanoviti v Gorici, zahtevam od visoke vlade ono naklonjenost in podporo, katero deli istolam italijanski šoli te vrste.

Strokovna šola za obdelovanje lesa je za slovenski del goriške dežele neobhodno potrebna, naj jo že vlada ustanovi v Bovcu, Solkanu, ali katerem primernem kraju.

V tem zmislu in na ta način je drž. poslanec govoril tudi o potrebah v kanalskem okraju — naštevajoč posamič razne ceste, mostove in slične objekte, ter omenjajoč posebno domačo obrt, ter deloma tudi v goriškem in sežanskem okraju.

Kar je prvi dan z besedo poročal, je spravil drugi dan v obširno spomenico, katero je vladi izročil.

Vemo, da tem korakom naših poslancev so se pridružili s posebnimi spomenicami tudi nekateri okrajni zastopi.

Izjava.

Doznan sem, da nekateri gg. volivci agitirajo za to, da bi se pri bližnjih deželnozborskih volitvah zopet volilo mene dežel. poslancem.

Dotičnim gospodom se za prijaznost in zaupanje iskreno zahvaljujem; izjavljam pa, da ne kandidiram, in da bi tudi morebitne izvolitve ne sprejel.

B. GRČA.

Politični pregled.

Tirolske deželnozborske volitve.

V kmečkih okrajih so zmagali skozinskozi krščanski socialci s 25 mandati. V mestih so izvoljeni dozda: Dr. Kathrein (konservativci) v Imstu, dr. Pinalli (italijanski liberalci) v Roveretu, dr. Walter (nemški naprednjaki) v Bocnu, dr. Mayr (krščanski socialci) v Hallu, dr. Cappelletti (italijanska ljudska stranka) v Mezzolombardo, Ballat (italijanski liberalci) v Levico, Greil in dr. Wenin (liberalci) v Inomostu, dr. Stefanelli (italijanski liberalci) v Rivi, dr. Bertolini in dr. Kien (italijanska liberalci) v Tridentu.

Poraz liberalnih Mladočehov.

Pri deželnozborskih volitvah za kmetijske občine na češkem dne 20. t. m. je 62 poslancev definitivno izvoljenih; treba 17 oziroma volitev. O 62 mandatov imajo: češki liberalni agrarci 33; mladočehi 1; kat. ljudska stranka 1; samostojen agrarec 1; nemški naprednjaki 2; nemški agrarci 11; nemški radikalci 5; Schönerrijanci 2; nemška 1 ud. str. 2; samost. nacionalci 2; svob. nac. agrarec 1; divjak 1.

Državni zbor.

Parlament začne najbrž svoje zasedanje 17. marca.

Splošno starostno zavarovanje.

Vlada, kakor znano, računa, da bode splošno zavarovanje za starost in onemoglost, kar se tiče prispevanja od strani delodajalcev in delojemalcev, stalo na leto 80—90 milijonov kron, dočim bi država morala 30—50 let prispevati po 100 milijonov. Krščanski socialci zdaj zahtevajo, da se morajo zavarovati tudi obrtniki ter mali in srednji kmetje. Vseled tega predloge o zavarovanju ne bo mogoče tako hitro izdelati, kakor se je iz početka nameravalo.

Tobak.

Proračunski odsek je 18. in 19. t. m. dopoldne razpravljal o tobačnem proračunu. Dohodki za tekoče leto se proračunavajo na 243.957.800, stroški na 92.766.400 kron, prebitok torej na 151.191.400 kron. Stroški so: Za upravo 4.600.000, za nakup tujega tobaka 30.250.000; za nakup domačega tobaka 19.453.000, tovarniški stroški 34.530.000, nove zgradbe 1.200.000, za razstave 10.000, za prodajo tobaka 2.675.400 K. Tobakni tovarni in Avstriji je 29. Čisti dohodek se je lani zvišal za 4.097.000 kron. Poročevalec dr. Korošec je obširno razpravljal o različnih točkah te postave ter nazadnje predlagal resolucije v prilog tobačnega delavstva, paznikov in delovodij, subalternih uradnikov ter tobačnih trafikantov.

Nasi — obsojen.

Prosluli bivši italijanski naučni minister Nunzio Nasi je bil obsojen na 11 mesecev 20 dni ječe in na izgubo državljanских pravic za 4 leta in dva meseca. Njegov tajnik Lombardo pa je oproščen.

Steselj obsojen na smrt.

Vojno sodišče je obsodilo generala Steselja na smrt, ne da bi bilo izreklo da izgubi državljanске pravice. Generalu Focku je prisojena kazen ukora. Generala Reis in Smirnov sta bila oproščena. Sodišče bo za generala Steselja z ozirom na hrabro branitev posadke v Port Arturju pod njegovim poveljstvom in z ozirom na njegovo osebo hrabrost predlagalo carju, da mu spremeni smrtno kazen v desetletni trdnjavi tabor.

Baron Aehrenthal odstopi?

Med mnogimi ugibanji in verzijami, ki so se širile po listih o naslednjih napovedane železniške politike barona Aehrenthala, je bilo na prvem mestu domnevanje, da kakor žrtve Aehrenthalovega ekspezeja pade avstro-rusko sporazum ljenje glede Balkana. A ljudje, ki so nekoliko pogumnejši v kombiniranju in prorokovanju, so šli dalje in so napovedovali polom vse sedanje evropske konstelacije in so prorokovali povsem novo razvrščanje vlasti.

Vesti iz Budimpešte pa govorijo sedaj o neki tretji žrtvi, ki ne bo nikdo drugi, nego — baron Aehrenthal sam. Padec našega ministra za unanje stvari je baje že odločena stvar. Listu „Neues Wiener Journal“ brzojavljajo namreč iz Budimpešte, da je bilo določeno, da bo v ogrsko-hrvatski zbornici predložena interpelacija o železnici v Sandžaku, a v odgovoru na to interpelacijo bi se ministerski predsednik — tako je bilo dogovorjeno — izrekel za Aehrenthalov odstot. Ta interpelacija pa je izostala, ker se je položaj spremenil tako, da baron Aehrenthal mora odstopiti v najkrajšem času. Wekerle se ni hotel izrehati solidarnim z ministrom, ki je obsojen, da izgine.

Maroko.

Mohamed el Torres je v imenu sultana in maghzena protestiral proti zavzetju Marchike. Nakazalo se je 30 tisoč peze, da mehalla sultanova zopet osvoji Marchiko. — 16. in 17. se je polkovnik Taubin uspešno bojeval z domačini v Fdali. General d'Amade je v nedeljo zasedel Seitat, kjer je taboril na prostem. V pondeljek je prišlo do boja med njim in plemenom Mdakra. Podrobnosti še niso znane. — Muley Hafidovemu odpolancu, časnikarju Houtu, je izjavil francoski konzul v Casablanci, da Francozi Muley Hafida ne nameravajo napasti, ker hočejo biti v boju med njim in sultanom nevtraln. Muley Hafid da je zgrešil, ko je proglasil „sveto vojsko“ ter poslal plemenom Schanja vojaštva in topov.

Madžarske zahteve glede vojske.

Na obnem zboru kluba neodvisne stranke za šesti okraj je podčastni predsednik grf Batthyany govoril in izjavil med drugim, da je neodvisna stranka pripravljena nositi nova bremena za vojsko, ako se istodobno ustreže madžarskim narodnim željam. Če bi danajski dvor tega ne hotel storiti, bo imel rešiti vojna vprašanja prihodnji parlament, ki bo izvoljen temeljem splošne volivne pravice.

Iz raznih okrajev.

km Iz Pliskovce. — Zadnji četrtke zvečer sta imela tukaj pri županu kandidata Strekelj-na klavern, res žalosten shod. Naznanila sta ga osebno, ko sta se peljala na volilni shod v Sežano, kjer je ljudstvo soglasno si izbralo kandidata-nadstrankarja, dr. Gregorina iz Trsta. Gotovo je bilo v Sežani večje soglasje, ko pa v Gorjanskem, kjer si je zares ljudstvo zbralo kandidata g. Oblaka, ki je pa odklonil.

Naš oče župan je poskrbel, da je naš prepokorni obč. sluga zbobnal kar mogoče velikv skupaj. Ker pravijo, da je treba župana slušati, zbralo se nas je ob Ave Mariji kakih 60 volivcev. Dvojna radovednost nas je vlekla k shodu; videti smo hoteli poslance, pa tudi smo bili radovedni, kako se bodo skazali naši liberalni agrarci. Poslanec je otvoril zborovanje — predvsem se je zahvalil svojim volilcem, nam pa je iz srca odpustil. Potem se je pa hvalil, kako neumorno deluje kot drž. poslanec — da porabi vsako priložnost, da kaj pridobi za svoj okraj; da je trkal pri raznih ministerstvih, večkrat na namestništvu. Potem je zabavljajl čez deželni zbor, posebno odbor; kakó da so naši poslanci zvezani z Italijani itd. Smejali smo se mu, ugovarjali umestno, razno smo ga povpraševali ter takó motili, da gotovo ni vsega povedal, kar je nameraval. Govoril je tudi njegov brat, učitelj o kmetijski izobrazbi, o šolah, o napredku; slednjič je prišel na poslanstvo, ki je veliko breme-butara. Med zborovanjem smo bili mi klerikalci prav živahni, nasprotno so pa bili naši liberalci z učiteljem vred vsi poparjeni, popolnoma tihi, kakor zaspani. Čudno se je zdelo to nam in kandidatoma, kakor da nimata nobenega pristaša med sabo. Oba kandidata sta konečno spre-

videla, da je bilo vse govorjenje in hvallisanje prav zastoj — sprevidela sta v svojo veliko žalost, da od državnozborskih volitev sem ni še padla in tudi ne bo naša klerikalna trdnjava. Trdni kot skala hočemo se držati naše slove. Ljudske stranke ter volili bomo le od nje priporočeno može ze poslance. Edino ta stranka je zares kmetška, ki ima srce za kmeta, mu hoče in more pomagati!

Volilci.

g Poroka. — Dne 24. t. m. se je poročil g. Julij Savelli, c. kr. poštar v Šempasu z gospico Bernardko Živic z Vitovelj. Bilo srečno!

g Iz Dornberga. V nedeljo 16. t. m. se je vršila v Dornbergu veselica „Slovenske čitalnice“ v najlepšem redu, in v občo zadovoljnost nazočih. Predsednik je pozdravil v jedrnatih besedah goste ter povdarial namen in stanje slov. Čitalnice. Nato je deklamiral 8 letna deklica „Svoji k svojim“ tako precizno, da so se navzoči kar čudili. Godba je zaigrala par komadov, nakar je deklamiral mali deček „Mladi Slovenec“ z leseno puško in sabljo v roki tako jako lepo, poslušalci kar strmeli. Tudi pevski mešani zbor [dornberški ni zaostal; ampak je krasno zapel dve lepi pesmi „Pri Zibelu“ in „Zenin kos“, za kar gre posebna pohvala g. pevovodu, ki se tako neumorno trudi za vsak nastop. Igralci so igrali tako kot bi bili vsak dan na odru, dasi so bili nekateri prvič. Z eno besedo: vse je bilo lepo in v največjem redu. Veselica se je prav lepo vršila. Obširna dvorana pri Elinosti je bila polna do zadnjega kotička. Le tako naprej Dornberžani!

Navzoči opazovalci.

a Požar. Iz Velikih Zabelj: V četrtke 13. t. m. je pogorelo Andreju Slejko in Emila Troha skupno poslopje hlev in lopa. Zgorelo je več slame, listja, mnogo lesa, in ravno gospodarsko orodje. Požar je bil strašan. [Sreča je, hvala Bogu, da ni bilo burje, ker drugače bilo bi lahko ob del vasi. Pridnim gasilcem gasilec posredilo se je obvarovati tik stoječe poslopje, in tako omejiti požar, za kar jim bodi srčna hvala za obilen trud. Ogenj je povzročila roka hudobnega človeka, kar se da sklepati iz tega, da je pričelo goreti na več mestih ob jednom, pol ure potem, ko sta lastnika poslopja odšla k počitku. Isti dan se luč ni tam rabila. Orožniki vodijo preiskavo. Dal Bog, da bi se jim posredilo pripeljati zlobneža v roke pravici. Poslopje je bilo pred malim časom kupljeno, bilo je v slabem stanu, da je ni zavarovalnica hotela zavarovati ne da bi bilo prenovljeno in popravljeno. Škoda se ceni povprečno na 1600 kron.

a Vrčona na Beverjih glas sega že v deveto vas. — V ned. teden je bil pri njem že drugi shod, na katerega se je mešalo kakih 40 ljudi. Mrmoljeva preroška oblast ne velja. Ne le da ni vsak udeleženec prejšnjega shoda pripeljal s sabo še po dva tovariša, ampak pustil je še vsek po enega doma.

Vrčon je govoril o vsem mogočem, kar je bral v zvojih cajtengah, tako, da je bilo vse skup nič in mu je moral pomagati Terkuč, da je izpeljal svojo trudapolno govoranco. Govoril je celo o sleparijah ki so še prikrite in še niso prišle na dan, namreč o miloščini, katero deli „Mont“ skozi roke duhovnikov. Križki nadučitelj Medvešček je dal resnici čast in Vrčona čez nos, ter pravilno pojasnil miloščino od Monta. Sicer pa je Medvešček zabavljajl čez deželno gospodarstvo, ki deli vse dobrote Furlaniji, nam pa niti obč. cest nočejo sprejeti med skladovne. Neki modrijan izmed navzočih si je uzel Medveščkove besede tako k sreč, da je zaklical: „Per-mejduš, še tisto pot v Križ naj nam zaprejo, da ne bo mogel nobeden iz daljnega kraja v Križ.“ Medvešček se povsod kaže, da je mojster pretiravanja.

Učitelj Mermolja je zabavljajl čez kandidate ljudske stranke. Posebno mu je na želodcu njegov nunc Berbuč, ki mu je obljubil pomoč, da bo Mermolja sprejet v višo sadijarsko solo v Klosterneuburg, pa je snedel besedo. Kako bo tedaj pomagal kmetu, ko še lastnem človeku ni pomagal! Breclj je sin krojača doma iz Zapuž, drsal je veliko po šolah, 4 leta je v Gorici, se hodi ponujat po deželi, pa seveda za svoj žep. Ubozeza Miha Zega možak Mrmolja pa nima niti za moža itd. itd. Kdor ne pozna liberalne domišljavosti in šle-

varstva naj bi poslušal Mrmoljeva zabavljanja; na kratko bi bili lahko rekli Ni ga moža v deželi razven liberalnih učiteljev in največ je Mermolja; tako je, in Amen!

Konec vsega kokodakanja je bila, da Vrčona ne marajo za kandidata, Medvešček pa ni hotel sprejeti kandidate. O fikfakarstvo!

Delavnica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja

Fr. Leban

Gorica,
Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Glago se razpošilja franko.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici
ulica Vetturini št. 9.

Hiša na prodaj

v Mirnu št. 262 na primernem kraju, prot solncu; hiša obstoji: 1 kuhinja, 2 sobi, 1 žitnica v podstrešju, 3 svinjski hlevi, 1 mali senik, dvorišče, vodnjak in vrt. Hiša je nova 6 let odkar je zidana. Kdor jo želi ogledati naj se obrne do *Josipa Brumat v Mirnu št. 269* ob nedeljah in praznikih od 12. do 2. ure popoldan blizu pokopališča.

Rojaki!

kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Odlukovana pekarija
in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, pince itd. Prodaja
različna fina vina in likerjev na
drobno ali v orig. buteljkah. Pri-
poroča se sl. občinstvu. Cene
jako nizke.

Uprava »Primorskega Lista«
v Semeniški ulici št. 16 prodaja
»Narodni kolek«
za »Šolski Dom«.

Rafael Vuga

trgovec z jestvinami, moko,
žitom in cementom

na drobno in debelo
v Gorici na Kornu 6

priporoča preč. duhovnikom, preč.
vodstvom samostanov, in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi,
Kavo, riž, sladkor, olje, petrolej, ječmen,
sveče testenine, pšenično, sinkovo, aj-
dovo in rženo moko, otrobi, oves, sir,
pšenico in ajdo, sol belo in rdečo, fižol,
grah, krompir itd. po konkurenčnih cenah.

Kupuje poljske pridelke kakor: Krompir
pšenico, reč, ajdo, fižol itd.

Peter Cotič,

čevljarški mojster, Gorica,
Gospodarska ulica 1
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in
otroke. Naročila z dežele se po pošti raz-
pošiljajo. Cene zmerne.

Nezaslišano po ceni!

600 komadov le za 125 fl.

Eno krasno garant. dobro idočo precizijsko
uro z pozlačeno verižico, 1 krasno pozlačeno
kravatno iglo s ponarejenim briljantom; 1 prstan
v ognju poslačen s ponarejenim kamenčkom za
gospode ali dame; 1 krasen obesek iz 150 kras-
nih orientalskih biservov, najmodernejši ženski
lišp. 1 krasno garnituro, gumbe za manšete,
ovratnike in naprsnike gar. 3% double zlato;
6 komadov finih platnenih robcev, 1 elegantno
pisalno opravo iz niklja v žep; krasno žepno
ogledalce, 1 dobro dišeče milo, 1 f. dez. notes;
72 komadov angleških peres; 20 priprav za pi-
sanje in še 395 drugih predmetov, ki se v gos-
podinjstvu nujno rabijo. Vse skupaj z uro vred
stane le 125 fl.

Po povzetju pošlja trgovina

H. SPINGABN, Krakau št. 206

Če se naroči 2 zavoja, dodam še zastoj
lep žepni nožiček z dvema reziloma. Pri več ko
2 paketih, dodam še vsakemu en tak nožiček.
Če vam ne ugaja, vam vrnem denar.

Pozor!

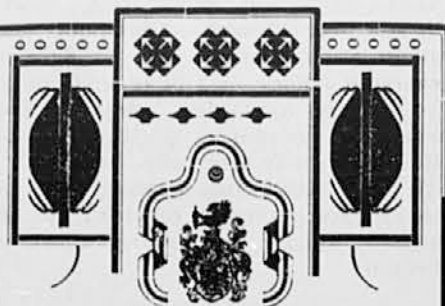
Edino naš rojak v Gorici, optikar

I. Primožič,

na Kornju št. 13, (konec Gosp. ulice)

ima veliko zalogo optičnih izdelkov,
kakor: Raznovrstna očala, zlata in iz
nikla, stekla iz kristala, v vseh števil-
kah. V zalogi ima razne toplotere,
daljnogleda, barometre, mikroskope,
vage za vino, za žganje, za špirite,
livele za zidarje, mizarje po najnižji
ceni,

izvršuje vsakovrstne poprave in iste
dostavlja na dom.

„NARODNA TISKARNA“

::: V Gorici, ulica Vetturini št. 9 :::

je preskrbljena z povsem novimi
črkami, okraski in finim papirjem,
ter more prevzeti vsa v ti-
skarsko stroko spa-
dajoča dela

TISKA:

* „Gorico“ oo	oo „Pr. list“
* Vabila oooo	oooo Cenike
* Brošure ooo	ooo Račune
* Diplome oo	oo Vizitnice
* Pobotnice o	o Rač. sklepe
* Sprejemnice	Jedilne liste
* Plakate ooo	ooo Etikete
* itd. itd.	itd. itd.

Zagotavlja točne in strokovno pravilne izvr-
šitve v moderni in okusni obliki od na-
vadnega enobarvnega do finega večbarvnega
tiska po tako nizkih cenah, da se ne boji
nikake konkurence

Odlukovana
mizarska
delavnica s stroje-
vim obratom
GORICA
- Tržaška ulica 18 -

ANT. ČERNIGOJ

izdeluje:

Za stave:	Za sobe:	Za cerkve:
Vrata	Omare	Altarje
okna	postelje	klopi
podeve	mize	priznice
stornice	umivalnike	pulti
pregraje	ponočne	klečalnike
i. t. d.	omarine	i. t. d.
	stolice	
	i. t. d.	

ZALOGA:
vsakovrstnih stolarskih izdelkov kakor: nog stebra-
čev, valjev itd. — Vsakovrstnih rezbarskih izdelkov,
kakor: cimrjev, podpori i. d.

Stroji na električno gonilno silo.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šol. Doma“!

Ustanovljena tvrdka leta 1866

I. DRUFOKA - GORCA

centrala Gospodarska ulica 3, filijalka Raštelj 3

Lastna strojarna na paro v Črničah. Zaloga vsakovrstnega usnja, kakor tudi
čevljarških potrebščin.

Odlukovana tvornica nadplatov. Glavni zalagatelj liščila v korist družbi sv.
Cirila in Metoda v Ljubljani.

Telefon št. 62.

ZAHVALA.

Za izkazano iskreno sočutje ob prebitki smrti našega preljublje-
nega nepozabnega soproga, očeta in brata gospoda

IVANA MAKAROVIC

posestnika in bivšega c. kr. poštarja v pokoju

kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo k večnemu počitku izrekamo
tem potom svojo iskreno zahvalo preč. duhovščini, posebno domačemu
gosp. vikarju za njegov trud in posebno skrb, ter gosp. župniku iz
Podmelca. Dalje vsej odlični gospodi, znancem, prijateljem in sorod-
nikom; sploh vsem, ki so blagosrčno prihiteli spremiti k zadnjemu
počitku preblagega nam pokojnika.

Vsem kličemo iz dna srca: Bog povrni!

V Avčah, 25. februarja 1908.

ŽALUJOČI OSTALI.

Spomnite se

na začetne črke „Prve kranjske tovarne testenin“, ko zahtevate pašto, makarone itd. ter
vzemite le one z napisom „Pekate“. Te so izborne!

Žnideršič & Valenčič Ilir. Bistrica.

V NAJEM se oddajo

v Gorici v ulici Corso Verdi 32

v najlepšem kraju mesta

dva prostora za trgovino

in sicer manjši koj, večji pa s 1. aprilom t. l. Jeden teh prostoro-
rov bi bil pripraven zlasti tudi za lepo kavarno. Reflektanti na te
prostore se vabijo, da se s svojimi ponudbami obrnejo na načelstvo
»Centralne posojilnice«, ki je lastnica dotičnega poslojpa.

V GORICI, 10. febr. 1908.

Načelstvo „Centralne posojilnice“
v Gorici.